

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVENIJIMO AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 21 D. GEGUŽIO (MAY) 1914 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 21

Ar Išlaikysime Kvotimus?

Kvotimai arba egzaminai daromi tam, kad patyrus kiek kvotiamas asmuo yra nužengęs pirmyn savo moksle, išsilavinime ir tt. Kvotimus laiko ne vien moksleiviai, bet kartais net istisos tautos.

Štai pernai metais lietuvių tauta pasiskyrė sau taip pat nepaprastus kvotimus. Reikia atsakyti į klausimą: ar lietuvių tauta jau pribrendo tiek, kad sugebėtų suprasti ir giliai atjausti savo brolių švietimo reikalą? Šitą egzaminui uždavinį pernai met išreiškė senas lietuvių veikėjas švietimo dirvoje mokytojas Kairiukštis. Jis matė ir jautė visą svarbą mūsų švietimo draugijų darbo. Daug dirbama, dar daugiau norima dirbti, tik neturima iš ko. "Saulė" ruošia mokytojus, bugalterius, kooperatorius; "Žiburys" auklėja mergaites inteligentes, "Rytas" žadina tėvynės rytus. Taigi, sako, lai iki 1 d. sausio atsiranda 1000 asmenų, kuopu ar draugijų, pasižadantių įmokėti iki tam laikui po 100 rublių. Jeigu atsiranda tokia 1000 pasižadėjimų, tai kiekvieno šimtinė virs šimtu tūkstančių ir mūsų draugijos žiniai bus sušelpo ir galės savo praktinius sumanymus vykinti. Nesuradus tūkstančių žadančių — visas sumanymas žlunga ir pasižadėjusieji pasilaiko pinigų savo kišenėje. Svarbus buvo klausimas, ar stoti kvotimuosna, ar ne. Stosi ir neišlaikys — pasirodys skurdžiu ir nebrendeliu. Išlaikys — bus garbė ir nauda tėvynei. Kąžin kaip ilgai būtų svyravę lietuviai, jeigu ne pavyzdys jų mylimojo vyskupo a. a. Gasparo Cirtauto. Nuostabus dalykas. Tas atsargusis, giliai mąstantis žmogus, ilgai ir iš visų pusių ištaisais mėnesiais svarstantis kiekvieną svarbesnį dalyką, tuo savo būdu net išpykinęs daugelį — vos atėjo su "Vilties" nr. 1 Kauno Kairiukščio sumanymas — tą pačią dieną paliepė savo sekretoriui nusistoti į "Viltį" pasižadėjimą trijų vyskupo šimtinių. Tuoj pasipylė ir kiti pasižadėjimai. Iš pradžių imtasi karštai. Paskui atvėso. Ilgainiui gi daugelis ir visai užmiršo tą reikalą. Matyt daugelis mūsų veikėjų ir laikraštininkų nusprendė, kad tas sumanymas įvykti negali. Ir iš tikrųjų galima nusiminti: beliko tik 7 mėnesiai, o pasižadėjimų dar ir trečios dalies nėra. Tad nejaugi gali gale turėsimės pripažinti, kad esame dvasios ir kišenės skurdžiai?

Mūsų nuomone, spaudos priederme yra iki paskutiniai dienai klabinoti ir statyti šitą reikalą prieš mūsų visuomenės akis nors ir delto, kad išpildžius svarbų uždavinį padėti vykinti tautai naudingus sumanymus. Čia klausimas ne vien o, šimto tūkstančių, be kurių draugijos gal ir nežlugtų. Čia klausimas mūsų tautinės garbės. Šaltai numoti į tai ranka neturime teisės.

Mums aišku, kad lietuvių tautai įvykinti šis sumanymas nebūtų per daug didelė sunkenybė; jeigu lietuvių kasmet milijonus išleidžia bažnyčioms statyti, jeigu ant galvų savaigalams kasmet sugebia išleisti nemažiau 60 milijonų rublių (vidutiniškai apskaitant), tai savo gyviausiam švietimo reikalui gali sugebėti išleisti tik desimtają dalį vieno milijono. Ir neužtektų čia atkirsti, kad amnos reikalus žmonės supranta ir mė-

gia ir delto nesigaili jiems pinigų. Jeigu šiandien dar nedaugelis švietimo reikalą supranta, tai rytoj jau daug didesnis skaičius galės jį suprasti, poryt gi gali jau susidaryti net tam tikras judėjimas. Čia tik reikėtų išvien eiti visiems tiems, kurie tą reikalą supranta, ypač gi mūsų spaudai. Ypač svarbią, sakysime, turi priedermę Amerikiečių lietuvių spauda, nes juk visiems yra aišku, kad be savo išsiviečių pagelbos Lietuva negalės to sumanymo įvykinti.

"Draugas" buvo net keliais atvejais mėginęs budinti amerikiečių lietuvių sąmonę Kairiukščio sumanymo naudai. Atsirado ir šiek tiek pasižadėjimų. Bet vienas mušio nelaimėsi. Socialistų pritarimo negalime laukti. Bet mūsų tautininkų pritarimo šiam sumanymui, rodos, galėtume laukti. Mes juk matome, kad Lietuvoje tautininkai visoms mūsų švietimo draugijoms prijauna ir jų darbe dalyvauja. Pagaliau ir Amerikos tautininkai nebeikotavo juk Tumo su Olsausku ir jų žygį "Saulės" namų naudai uoliai rėmė. Kada buvo užmetinėjama, kodėl prie šių trijų draugijų nepriėdta Tautos namų reikalo. Tuomet, gird, geriau būtų pasisekė. Bet juk panašių svarbių reikalų ir daugiau būtų galėję atsirasti, kurių visų vienas sumanymas nesutalpisi. Antai esame girdėję rimtą užmetinėjimą, kodėl prie anų trijų draugijų nebuvo priimta šv. Kazimiero Vienulių. Kiti galėtų su lygia teise pasikviesti su savo ūkio, amatų mokyklomis ir taip pat lygių pretenzijų prie to fondo turėti, o čia šv. Mikalojaus bažnyčios salė Vilniuje, čia Zitičių namai, čia amerikiečių sumanytos našlaičių prieglaudos, čia kolegijos... ir taip toliau, ir taip toliau. Tokių reitingų dalykų A. K. Rutkauskas nesenai "Tėvynėje" net 26 paskelbė. Kairiukštis turėjo omenyje tik tas mūsų liaudies švietimo draugijas, kurios, veikdamos kiekviena savo gubernijoje, varo plačiausiai Lietuvos švietimo darbą. Nerasi šiandien veikėjo ar rašytojo, kurs nepripažintu, kad tas darbas šiandien Lietuvoje yra reikalingiausias.

Jeigu visa katalikų ir tautininkų spauda arti ir širdį priimtų šitą reikalą — be jokios abejonės Kairiukščio sumanymas įvyktų. Katalikiškos ir tautiškos draugijos, kurios, sukursty įsikišusios 52 dolerių. Nedaug mūsų tokių mūsų draugijų, kuriuos rimtai pasirūpinusios negalėtų 52 dolerių sugaudyti. Kiti brangūs ir svarbūs sumanymai gali iš bėdos ir palaukti, ir nusistoti, bet šitas nekenčia laukiamas. Neįvyks iki šių metų pabaigos — visa žlugo. Terminas nepaileis, nes tie, kurie žadėjo, žadėjo duoti tik su sąlyga, jeigu susiras pakankamas pasižadėjimų skaičius iki 1 d. sausio 1915 metų.

Pradėjus gi visuomenės opiniją visiems išvien judinti, be abejonės sukrustų mūsų skaitlingos draugijos, atsirastų pasižadėjimų ir iš pavienių ypatų; pagaliau Didžioji Lietuva, matydama brolių amerikiečių sukrutimą ir patį labiau imtų tuo reikalu šlietis. Tokiu būdu visiems išvien dirbant ir galėtume išlaikyti savo brandos kvotimus. Kitaip — gėda ir sunkus smūgis, pasak rūkšaus išsitarimo Suvalkijos darbininkų, paskyrusių šimtinę iš savo kruvinų skatikų, kad tą smūgį nustumė tolyn.

Norime tikėti, kad mūsų tautininkai nepanorės imti ant savęs atsakomybės už to gražaus sumanymo žlugimą, kad nenorės jo griauti savo tyliu, ir kad sukuris raginti saviškius vykinti Kairiukščio sumanymą labiau ir geriau, negu tai darė ligšiol "Draugas".

POLITIKA

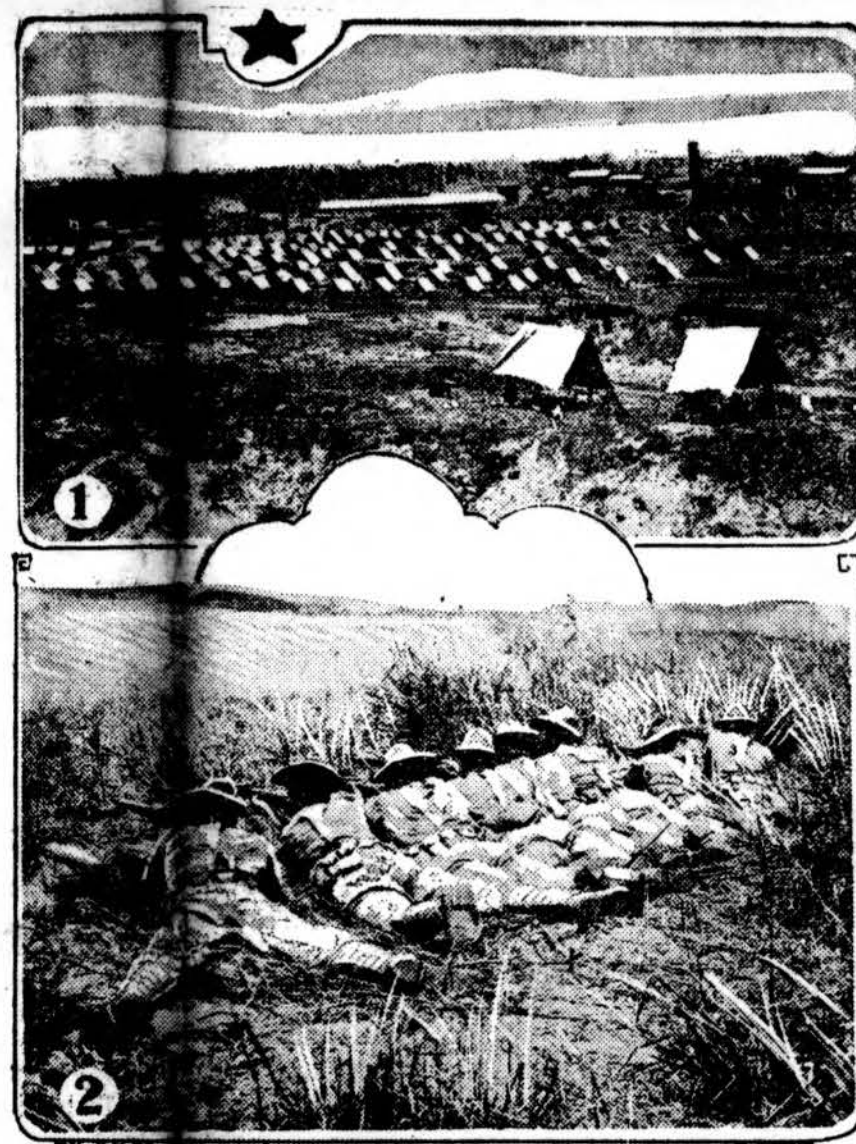
MEKSİKA.

Visaip buvo spėjama, ką Huerta mano daryti su būsine taryba. Tarybai atstovai buvo paskirti, bet jiems nuėjus pas Huertą ir paprašius, kad jis išduotų rašytą paliudijimą, jog esant reikalui ir tarybai būtinau to reikalaujant, jis atsakys nuo sosto, jis netik ką su tuo nesutiko, bet išvijo atstovus iš savo kambario. Tačiau pradžioje šios savaitės, matydamas, turbūt, kad kitokių kelių nieko nelaimės, išdavęs reikalaujamą raštą.

Meksikos išrinktieji delegatai: Emilio Rabusa, Augustin Rodriguez ir Luis Elguero nėra Huertos pasekėjais, bet žinomi, kaip žymesni veikėjai, kurie su kitais tikrais patrijotais nori, kad kuogreičiausiai įvyktų šalyje tvarka. Tuo žvilgsniu jie sutinka su Amerikos diplomatais, kurių juk ir yra noras, kad šalyje įvesti tinkamą tvarką. Kas valdys Meksiką Huerta nuo sosto pasitraukus, klausimas tebėra neišspręstas, bet visiems aišku, jog šalies valdžia negalės kliūti asmeniui, kurio visa spēka remiasi tik kareiviais. Gal toji valdžia teks vienam asmeniui, gal keliems iki nebus išrinktas prezidentas. Meksikos atstovų nuomone laikiniu prezidentu galės būti legaliskai nuskirtas asmuo, kuris prižadės lig rinkimų teisingai šalį valdyti, ne kareiviais, bet apskurmu, protu ir kuris užtikrins laisvę ateinančiuose rinkimuose.

Konstitucionalistai ir būsine taryba žūri ligšioliai su neįtikėjimu. Jie tebetvirtina, kad su jokiais taryboms reikalavimais jie nesutiks ir kad toji taryba ne kas kitas, kaip tik atlika muilimas. Jų ir visos Meksikos viltis — tai užimti Meksikos miestą ir karės spēka įvesti reikalingą šalyje tvarką. Tik čia klausimas ar greitai jį jie tokie užnamymai įvyks ir jiems įvykus ar Jungtinės Valstijos norės su tokiu keliu pastatyta valdžia taikintis ir už legalę pripažinti. Tačiau spėjama, kad Niagara Falls taryboms besitensiant persimainys ir jų nuomonės.

Revoliucionieriai, kurie ligšioliai neatsisakė padėti ginklų, pergalei federalistus keliose vietose ir nuolat artinasi link Meksikos miest. Generalas Gonzales praneša, kad jis užėmęs miestelį netoli nuo San Luis Potosi. Paėmęs nelaisvės federalistų vadą, 1800 nelaisvių ir daugelį amunicijos. Gen. Obregon praneša, kad jis nuveikęs federalistus ties Acaponeta, 100 mylių į pietus nuo Mazatlan, ir suėmęs apie 1600 kareivių. Mazatlane sukilėliai sukaikino federalistų laivą. Vienas orlaivis lakiojantis metė bombą į federalistų tarpą ir sudraskė keturius kareivius. Villa nors ir žadėjo atakuoti Sallito ligšioliai dar neatakavo. Sukilėlių skaičius Kolorados legistų turoje atstovai skiriasi ir daugelį skirtingų nuomonių, taigi sunku permatyti kas iš to viso išeis. Tačiau spėjama, kad bus išleisti bilai, kuriais kompanijos

1. GROUP OF SOLDIERS AT WATER WORKS, VERA CRUZ. 2. SOLDIERS ON FIRING LINE AT WATER WORKS.

1. Būrys kareivių ties vandens įtaisomis, Vera Cruz. 2. Amerikos kareiviai mūšyje su Meksikos federalistais netoli nuo vandens įtaisų ties Vera Cruz.

veikė. Keliose vietose Huertos kareiviai apleidžia savuosius ir prisideda prie sukilėlių.

Pietuose Zapata išleido atsišaukimą, kuriame prižadėjo užimti sostinę ir Huertą mirčiai nubausti. Po keleto dienų jis užėmė Cuernavaca ir užvaldė visą Morelos valstiją. Jo kareiviai stovi apie 50 mylių nuo sostinės. Atsimindami jo gaudimus ir jo būdą, daugelis turtingų meksikiečių apėjo sostinę ir ieško prieglaudos pas amerikiečius Vera Cruz mieste. Federalistų gen. Maas pasiuntė laiską Villai, kuriame jis ragina jį laikytis patrijotizmo ir prisidėti prie Huertos, kad išvengtų Jankius iš Meksikos. Villa apskelbė laiską laikraščiuose ir žinoma, pasiūlydama atmetė. Panašūs atsišaukimai buvo išsiuntinėti ir kitiems sukilėlių generalams.

JUNGtinės VALSTIJOS.

Be Meksikos svarbiausieji nuotikiai Jungtinėse Valstijose dabartiniam laike yra, Kolorados namenė karė. Straikierių su kapitalistais karėje dalyvauja 890 reguliarių kareivių. Nuo atėjimo kareivių į Koloradą jokių suirimų nebuvo. Valstijoj apskelbtas karės stovis ir pareikalauta, kad visi vietos gyventojai išskyrus pačius kareivius atiduotų ginklų kareivių viršininkams. Sekretorius Garrisonas nusprendė, kad kasyklos nebūtų pakol kas atidarytos. Karės teismas pradėjo tyrinėti darbus vietinės milicijos. Komisijos raportai parodo, abu guli rytinėje vulkano dalyje. Tuose kaimeliuose žuvo į du šimtus žmonių. Daugelis liko palaidoti gruvėsiuose. Žemės drebėjimas buvo jaučiamas rytuose ties Messina ir pietuose ties Catanija. Kalnas Etna veikė per kelius metus, bet sanarš tarp žemės drebėjimo ir vulkano veikimo mokslo vyrai ligšiol dar nesukė.

ITALIJA.

Gal nei viena šalis tiek nenukendė nuo žemės drebėjimų, kiek nukendė Italija. Visiems dar tebėra žinomas garsus 1908 m. žemės drebėjimas Messinoje. Dabar geg. 8 d. ant salos Sicilija, apielinkėse Etnos ugniakuro (vulkano), atsitiko vėl žemės drebėjimas nemažesnis, koks buvo ties Messina, tik šiame žužuo mažiau žmonių, nes vulkano neramumai laiku persergėjo žmones. Ypatinai nukentėjo kaimeliai Linera ir Santa Venerina, abu guli rytinėje vulkano dalyje. Tuose kaimeliuose žuvo į du šimtus žmonių. Daugelis liko palaidoti gruvėsiuose. Žemės drebėjimas buvo jaučiamas rytuose ties Messina ir pietuose ties Catanija. Kalnas Etna veikė per kelius metus, bet sanarš tarp žemės drebėjimo ir vulkano veikimo mokslo vyrai ligšiol dar nesukė.

skubinosi į tą vietą suteikti pagalbą jos reikalaujantiems. Karalius Viktoras Emmanuelius paaukojo 20000 dolerių, o karalienė vedė įvairius mielaširdingus darbus. Kunigai skubinosi suteikti mirštantiesiems paskutinius Sakramentus, ir Katonijos arkivyskupas laikė mišias tarpe gruvėsių už numirusius.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

Prancija. Dauguma Prancijos katalikų stodami rinkimuosna parlamentan nutarė reikalauti: 1) kad būtų panaikinti įstatai, kurie užgauna Dievą, Bažnyčią ir krikščioniškas šeimynas; 2) reikalauti liuosybės katalikų bažnytinėms išklmėms ir draugijoms; 3) leisti katalikams tėvams valdžiose mokyklose auklėti savo vaikus katalikiškai; 4) atnaujinti sutarti su Apaštališkuoju Sostu Bažnyčios ir Tėvynės laibui.

Kaunas. J. E. Zemačių vyskupo — nominato kun. Pr. Karevičiaus konsekracija atidėta nepaskirtam laikui; būsianti, rodos, neužlgo.

Portugalija. Katalikų laikraščiai Portugalijoje vėl pradeda išeiti. Žinomas katalikų žurnalas "O Dio", buvęs vyriausybės daugiau pusės metų pasmerktas vėl pirmą kartą pasirodė. Nei joks kitas laikraštis ant žemės nėra tiek kentėjęs, kaip "O Dio". Du kartu revolucijonieriai jųjos buvo visiškai sunaikinti spauštuvė. Laikraščio vedėjas Moreira d'Almeida su sūnumi be jokios kaltės buvo įmesti kalėjiman. Ačiū energingiems protestams ypatingai Anglijoje, jo du vėl buvo paliusuoti ir vėl pradeda savo darbą tėvynės ir katalikų tikybos reikalais. Antars katalikų žurnalas "Macao" jau taip pat pradėjo eiti.

Austrija. Nesenai įvyko Vienos mieste moterų katalikų antiras suvažiavimas. Susirinkimas pripažinta reikalus mergaitėms įgyti aužtesnioji apvėitanta katalikybės pagrindo greitai praktikos social'o išsilavinimo, užbricėta inkurti drungiją globoti restauranų tarnaitėms ir pastatyta katalikų moterų priedermė kelti šeimynoje tikybinį dorinį auklėjimą, atremti betikybines auklėjimo pastangas.

Belgija. Katalikų mokyklose nebus vedama jokios politikos, — bus suteikta visiems teisė ir lygybė.

Kunigų permamos Zemačių vyskupijoje. Kun. Byla, jam pačiam prašant paliusuotas nuo vietos katedros kam. ir pildandis priedermes viceprepozito ir ateistas užsienin šešiams mėnesiams; katedros kam. kun. Povilas Dogelis paskirtas laikinai pildandis priedermes viceprepozito; Akmenės kam. kun. Dirdgalvis į Gardžius kam.; Gardžių kam. kun. Balčiūnas perkeltas į Akmenų kam.

Peterburgas. J. E. mitropolitas V. Kliučinskis 13 (26) balandžio įkvėntų į kunigus 18 auklėtinų, iš kurių 3 lietuviai: M. Juodakis, J. Podlevskis, ir A. Vaitiekaitis. Į subdijakonus 4 auklėtiniai.

Rytas. Popiežiaus kurija paėmė lenkų darbus Berlyne. Patymetina, kad lenkams bažnyčioje nerūpėjo tikėjimo reikalai, bet tautiškas.

Kuopa grafų ir kitokių lenkų didikų nuvažiavo Ryman skustivokiečių.

Peterburgas. 4 (17) gegužės Sv. Katrinos bažnyčioje bus J. R. vysk. Karevičiaus konsekracija, Pakviestas konsekruoti J. E. Seimų vyskupas Antanas Karosas.

Šilėnai, Prūsų Lietuvoje. Čia ketinama statyti naują muring katalikų bažnyčią, ir jau nupirkta 8 margai lauko. Šilėnai — Pilkalnių apskrityje, kuriame ligšioliai nebuvo nei vienos katalikų bažnyčios.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

HARTFORD, CONN.

Balandžio 29 d. š. m. atsiskyrė su šiuo pasauliu a. a. Viktorija Blotniukė. Paėjo iš Kauno gub., Šaulių pav.

Buvo dora mergina nei su nieku nesipyko, nors išgyveno ilgus metus. Pati prigulėjo prie Kauno Sv. Kazimiero Draugystės ir kitus ragino. Neturėdama giminių šiame mieste, numirus nebuvo kur kūnas laikyti, tai iš ligonbučio likos atvežta į bažnytinę svetainę ir iš čia buvo palaidota gegužės 3 d. š. m. Laidotuvėse dalyvavo lenkai kunigai ir kunigas J. Zebriaus New Britain, kurs pasakė labai graudingą pamokslą. Taip pat dalyvavo šv. Elžbietos draugijos valdyba ir tūlos narės. Gyvoje Ražančiaus draugija nupirko gyvųjų gelių vainiką. Velionė priklause prie virš mintėtų draugijų. Šeši Sv. Kazimiero I. A. draugijos nariai laidojant nešė kūną. Laidotuvės buvo iškilmingos. Mažiukas.

ATHOL, MASS.

6 d. gegužės atsibuvo Sv. Onos moterų draugijos susirinkimas. Svarstyta apie naudingus nutarimus: 1) paaukauti \$50.00 šv. Pranciškaus bažnyčios naudai, 2) paminėti 10 metų spaudos atgavimo Lietuvoje sukaktuves.

Moterų draugija sparčiai auga, nėra to susirinkimo, kad keletas naujų narių neprisirašytų prieš dr-jos, o vis tai ačiū jos pirmininkei — p-lei Gritaitėi ir vietiniam klebonui, kurie daugiausiai darbuojasi jos labui. Pati draugija ir gi gerai darbuojasi, ji rūpinasi bažnyčios reikalais, tuo tikslu rengia fėrus; turi savą nemažą knygyną, kuris randasi lietuvių krautuvėje, visos knygos yra gero turinio, tik gaila, kad mažuma jomis naudojami. Patariama moterėlėms kibi prieš skaitymo ir šviesties, taip lengvai prieinamų skaitymų.

Kaip atsidarė nuo 7 d. gegužės smulkės tai išgristi visokių nesmagumų. Alkolis užnuodina žmonių sąžinę ir protą ir nenustabu, kad šen tai ten pareikalaujama loppo galvai uždengti.

Guodžių Marytė.

ORCHARD LAKE, MICH.

Malonu man pasidalinti įspūdžiais, kuriuos patyriau atsilaukęs ant apvaikščiojimo spaudos sukaktuvės pas vietinius lietuvių moksleivius. Nors čionykščiai moksleiviai prisiglaudę po svetima pastogę, bet kiekvienas svarbesnį lietuvių atsitikimą pagerbia apvaikščiojimu.

Ir taip gegužės 10 dieną moksleiviai apvaikščiojo 10-metines spaudos sukaktuves, kurias parengė literatinė "Lietuvių Vilties" dr-ja. Programas buvo gana įvairus. Pirmiausia pakviestas p. P. Rūsis kalbėjo apie

Lietuvių spauda iki josios atgavimui. Kalbėtojas gana karštai ir aiškiai nupiešė vargą lietuvių padėjimą, už tai jam publika padėjo gausių delnų plojimu. J. S. Martišunas perskaitė iš "Vienybės Lietuvių" No. 18 straipsnį "Pirm dešimties metų". Antras kalbėtojas buvo p. P. Česna, kalbėjo apie spaudą lietuvių gyvenime. Paskaitas pralabai p. L. Vaicekuskas skaitė originalę paskaitą; paskaitė keletą brožuų iš netolimos ateities. Klausytojų domą nuvedė į tų perėjimą, kuomet Lietuvai užibėjo pirmieji laisvės pinigai. Baigiant programą p. J. S. Martišunas pasakė dar Vaidioto eiles, savo oratoriškąsias gabumus jomis tiesiog žavėjo klausytojus.

Apleidau apvaikšiojimą pilnas džiaugsmo ir li linkėjimus, kad daugiau būtų panašūs mūsų tautos švenčių, nes jie sužadina tėvynės meilę ir supažindina su mūsų praeicia.

P. Prutenis.

CLEVELAND, OHIO.

Gegužės 10 d. Moterų Aušros Vartų draugija parengė vakarėlį su program. Suvaizdinta juokinga vieno veiksmo komedija "Žydas statinėje". Pasiekė puikiai. Teatrališko choro artistai mėgėjai visi atliko savo roles gerai, ypatingai p. J. Žitkevičius Šliomkės rolėje, K. Urbaitis — Iekaus rolėje, F. Sutkus — Martyno rolėje, p. l. Z. Bagdžiūnaitė — Marės rolėje, S. Pašaveškis — Juozo rolėje — visi jie pasižymėjo. Ši komedija trumpu, bet smagi ir publiškai labai patiko. Tik prie tokio trumpo vaidinimo reikėtų turėti ką nors daugiau, ypatingai publika laukė dainų, bet moterėlis neapsisėmė nusamdyti Teatrališko choro, mat būtų padidėję išlaidos.

Minėtas Teatrališkas choras bus bene vienas žymiausių Clevelande draugijų, jis veda prie doros, apsišvietimo ir gaivina lietuvių dvasią.

Gegužės 30 d. Šv. Kazimiero kareivių gvardija rengia pasiilksminimo vakarą, žada turėti įvairią programą. Teatrališko choro mėgėjai vaidins trijų aktų tragediją "Kerštinga Meilė", paskui dainuos, kalbės, deklamuoja sakys ir kiti įvairumai.

Š.—nis.

PITTSBURG, PA.

Socijalistai 6-tos kuopos su rengė vakarą. Vaidino "Litvomanams" ir "Nuo ausies lig ausies". Vaidinimas nepavyko, publika nelaukdama pabaigos pradėjo skirstytis, matomai buvo nepatenkinti, net tūli mūrmė, palikę suvadžiota. Buvo skelbiama monologai ir dialogai, — jų neteko girdėti, išėjo viena antra panelė, kurios nei šiaip nei taip pasirodė.

Publikos buvo apie 30 žmonių. Socijalistai manė, kad tuo vakaru reikės ir apšviesti socialistas dvasią, arba net pritrauks kelis žmones savo pusėn, bet nieko nelaimėjo.

K.—ras.

LEWISTON, ME.

Gegužės 9 dieną "Lietuvos Vyčių" 2-ras Skyrus su rengė vakarą su vaidinimu. Buvo vaidinta "Ant bedugnės krašto". Šis veiklas labai įspūdingai ir gerai nusikėlė atlikti. Artistai buvo savo rolėse, publika gi buvo patenkinta, ką paliūdijo gausių rankų plojimu. Ant galo Jonas Gendrolis pasakė monologą "Skurdas ir vargas" kuo gausiai prijuokino publika.

30 d. gegužės "L. Vyčių" 2-ras skyrus vėl rengia vakarą-balių, vadinamą alyvinu, nes tą dieną svetainė žada būti išpuošta alyvų žiedais. Meldžiama publika apsilankyti.

Vytis.

HARTFORD, CONN.

Gegužės 3 d. Šv. Kazimiero Jaukniakų Apšviatos Draugijos atsisbuvo vakarėlis. Programa sudėdė iš dainų, paskaitos, prakalbos, deklamacijos ir diskusijų. Paskaitą skaitė A. Knežis "Kas mūsų prieša". Pralabai gi sakė A. Mažulis. Jis nupiešė stovį vietinių gyventojų, ragino imti pavyzdį vienybės iš žydų, bet mesidinti save išnaudoti. Toliau tas pats kalbėtojas ragino tėvus suaktyvinti savo vaikus lietuvių dvasioje; papeikė gi lietuviškas mergėles, kurios niekuo praklinėmė

neuziima, kaip tik gatvėse kraipytis, geriau, girdi, išmokyti šeiminkininkai ir valgius virti. Vėliau buvo diskusijos, kuriose turėjo balsą visokių nuomonių, visokių pažiūrų žmonės ir dažnai nei ši nei tą nupasakodavo, išrodo, kad tūli mūsų galvočiai arti vaikiškio mokslo ir sprotavimo.

2 gegužės dieną buvo šv. Jono Evangelisto draugystės balius. Šokėjai nesilaikė tvarkos. Šoka kas kaip išmano. Net sunku žiūrėti kaip tos mergelės vargsta siaurose drapanose, čia labai linkę prie "tango", bet jis draudžiamas.

Pabartas.

SPRINGFIELD, ILL.

11 gegužės naktį traukinis suvaizdė jaunikių St. S. 22 metų. Velionis prieš mirtį linksminosi salione lig 12 val. nakties, eidamas inkaušes namo matyt pavargo ir atsisėdo ant geležinkelio, kur ir rado sau mirtį.

Meilutis..

ATHOL, MASS.

Korespondentas Kar—as, paduodamas žinutes iš Atholio vis nenori tikros teisybės paduoti, kaip buvo. Taip ir dabar rašydamas "Atėityje" No. 16 ir 17 apie Jaunimo Ratelio inkurimą apsilankė su tiesa.

Buvo šitaip. Kun. Kemėsis, apsilankęs Atholyje ragino mane ir koresp. Kar—as, kurs pas mane gyveno, — Iekaus rolėje, F. Sutkus — Martyno rolėje, p. l. Z. Bagdžiūnaitė — Marės rolėje, S. Pašaveškis — Juozo rolėje — visi jie pasižymėjo. Ši komedija trumpu, bet smagi ir publiškai labai patiko. Tik prie tokio trumpo vaidinimo reikėtų turėti ką nors daugiau, ypatingai publika laukė dainų, bet moterėlis neapsisėmė nusamdyti Teatrališko choro, mat būtų padidėję išlaidos.

Minėtas Teatrališkas choras bus bene vienas žymiausių Clevelande draugijų, jis veda prie doros, apsišvietimo ir gaivina lietuvių dvasią.

Gegužės 30 d. Šv. Kazimiero kareivių gvardija rengia pasiilksminimo vakarą, žada turėti įvairią programą. Teatrališko choro mėgėjai vaidins trijų aktų tragediją "Kerštinga Meilė", paskui dainuos, kalbės, deklamuoja sakys ir kiti įvairumai.

Š.—nis.

PITTSBURG, PA.

Socijalistai 6-tos kuopos su rengė vakarą. Vaidino "Litvomanams" ir "Nuo ausies lig ausies". Vaidinimas nepavyko, publika nelaukdama pabaigos pradėjo skirstytis, matomai buvo nepatenkinti, net tūli mūrmė, palikę suvadžiota. Buvo skelbiama monologai ir dialogai, — jų neteko girdėti, išėjo viena antra panelė, kurios nei šiaip nei taip pasirodė.

Publikos buvo apie 30 žmonių. Socijalistai manė, kad tuo vakaru reikės ir apšviesti socialistas dvasią, arba net pritrauks kelis žmones savo pusėn, bet nieko nelaimėjo.

K.—ras.

LEWISTON, ME.

Gegužės 9 dieną "Lietuvos Vyčių" 2-ras Skyrus su rengė vakarą su vaidinimu. Buvo vaidinta "Ant bedugnės krašto". Šis veiklas labai įspūdingai ir gerai nusikėlė atlikti. Artistai buvo savo rolėse, publika gi buvo patenkinta, ką paliūdijo gausių rankų plojimu. Ant galo Jonas Gendrolis pasakė monologą "Skurdas ir vargas" kuo gausiai prijuokino publika.

30 d. gegužės "L. Vyčių" 2-ras skyrus vėl rengia vakarą-balių, vadinamą alyvinu, nes tą dieną svetainė žada būti išpuošta alyvų žiedais. Meldžiama publika apsilankyti.

Vytis.

HARTFORD, CONN.

Gegužės 3 d. Šv. Kazimiero Jaukniakų Apšviatos Draugijos atsisbuvo vakarėlis. Programa sudėdė iš dainų, paskaitos, prakalbos, deklamacijos ir diskusijų. Paskaitą skaitė A. Knežis "Kas mūsų prieša". Pralabai gi sakė A. Mažulis. Jis nupiešė stovį vietinių gyventojų, ragino imti pavyzdį vienybės iš žydų, bet mesidinti save išnaudoti. Toliau tas pats kalbėtojas ragino tėvus suaktyvinti savo vaikus lietuvių dvasioje; papeikė gi lietuviškas mergėles, kurios niekuo praklinėmė

bet nereikia užsimuodyti. Rodos gana to, kad Bažnyčios uždrausta skaityti tokius šlamštus, tuo labiau dar kitiems davinėti.

Klebonas.

DONORA, PA.

Donoros teatrališkos burelis nepasiganėdino atvaizdinimo komedijos "Vagis" namie t. y. Donoroje, bet balandžio 26 d. n. vyko Esplein'an, kur girdėjau su dideliu pasisekimu atkartojo tą pačią komediją "Vagis". Esplein'o šv. Vincento Dramatiškas burelis nepasilikio skoloje ir geg. 3 d. atvyko Donoran ir vaidino su nemažesniu pasisekimu dvi komedijas. "Tiktai niekam nesaikyt" ir "Gyvieji nabašnikai".

Donoros choras vedamas vargoninko Mileškos linksmino publiką skambiomis lietuviškomis dainelėmis. Kun. J. Misius pasakė porą žodžių apie tautos reikalus ir patarė nusipirkti nors po vieną Tautos izdo atvirutę ir ženklėlį, ydant tokiu būdu visiems prisidėjus prie tautos reikalų apripėjimo ir savos gimnazijos įsteigimo. Atvirutę ir ženklėlių parduotė už \$7.00. Geg. 9, 10 ir 11 d. Šv. Juozapo lietuvių bažnytelėje atsisbuvo 40 val. atleidai. Bažnyčioje visame buvo matyti tvarka ir švara. Donoriškiai gal pasigirti turi rūpestingą ir savo tautą mylintį kleboną.

L. J.

NEWARK, N. J.

Scenos Myletojų dr. ja gegužės 9 d. š. m. vaidino "Erškečių Taku" 5-ųjų veiksmų dramą prie tikėtu lipdė tautos izdo ženklėlius. S. L. R. K. A. 36-tą kuopa nutarė už organa. "Draugė" pakelti mokesni, jei reikalaus. Organu palikti "Draugė". Ta pati kuopa gegužės 11-tą d. buvo parengusi prakalbas. Kalbėjo p. Lukošius iš Waterbury, Conn. tēmoji pažanga ir p. S. Pranis apie susivien. reikalus. Turia pažymėti, kad p. Lukošius yra vienas iš rimtų ir gabių kalbėtojų. "Žiburėlio" dr. ja darbuojasi, kad susivienyti Newarko šias tris dr. jas į vieną, t. y. "Žiburėlio" "Scenos Myletojų" ir šv. "Cecilijos choro". Atstovais į taikos ar pasikalbėjimo konferenciją jau visos išrinko.

Ta pati "Žiburėlio" dr. ja birželio 6 d. vaidins "Mirtį Vainikis" 4-ųjų veiksmų meilės dramą Galima tikėtis, kad ir "Žiburėlio" dr. ja lipdys prie tikietų tautos izdo ženklėlius.

Šv. Cecilijos choras birželio 13 d. vaidins antrą kartą "Užburas kunigaikštis" 3-jų veiksmų operetę: muzika M. Petrusko. Elizabeth, N. J. gegužės 10 d. p. K. Jonaitis suaukė laiškas Newark'o daugias apšvietus lietuvius pasikalbėti, kad sutverti viešą neprigulmimą apšviatos d. ja ir knygną. Pasikalbėti atsilankė žmonės įvairiu pakraipu.

Kalbėtasi ilgai, be karštų ginčių, galop draugijos reikalingumas pripažinta, perskaityti ir priimti įstatai kuriais dr. ja turės gyvuoti. Kokios bus pasekmės dar nežinia.

Volungėlis.

LIETUVOJE.

IVAIRIOS ŽINIOS.

(Iš laikraščių)

Kaunas. Per "Blaiybės" šventę Kaune surinkta aukų viso 578 rub. 99 kap.

Vilnius VIII lietuvių dailės paroda Vilniuje užsidarė 13 d. balandžio. Nutarta visą parodą perkelti į Kauną, kur ji bus atidaryta apie 20 balandžio (8 geg.). Butas jau aprinktas prie Mikalajaus bulvaro. Tai bus trečia liet. Dailės paroda Kaune.

Vilnius. Vilniaus gubernatoriaus leido intaisyti knygnus, skaityklas "Ryto" draugijos sekančiose skyriuose: Pivašnių, Alytans ir Gilnių.

Vilniaus miesto taryba nutarė rūpintis elektros tramvajų įvedimu.

Vilnius. "Vilties" dienraščio redaktorius p. Dovidaitis už žinią apie krikščionės mergaitės prapūlimą Kaune, kur buvo intartai žydai, gavo bausmės 100 rublių. Toji žinia buvo paties Kauno gubernatoriaus atlikta.

Siesikiai, Kauno g. Ši parapija baisiai lenkėja. Mat čia yra daug dvarų, nuo tų dvarų žmonės ima pavyzdį ir mēgdžioja ponus. Bažnyčioje ir gi viešpatauja lenkų kalba.

Palanga, Kauno g. Gražus Palangos miestelis stovi ant marių krašto. Vasarą čia privažiuoja daugybė lenkų ponų gydytų. Reikia stebėtis, kad ligšioliai nei vienas lietuvis žemaitis nei padėmė miestelyje, nei sodžiuose nesulenkejo. Stebėtinas kietumas!

Prienai. Pradeda gyvuoti "Zagrės" ratelis.

Paskaitos apie Ameriką. Neseniai sugrįžęs iš Amerikos Lietuon p. Martusevičius ketina visose eilėse Lietuvos miestelių paskaityti apie Ameriką. Paskaitų reikale jau paduotas meldimas. Pradėsias nuo Suvalkijos.

Prūsų Lietuva. Profesorius Benzenbergeris neseniai laikė Berlyne paskaitą apie lietuvių. Jisai išgyrė lietuvių kalbą, pažymėjo senovės lietuvių galybę ir nusi-stebėjo, kaip greit dabar kilanti lietuvių raštinga Didžioje Lietuvoje. Bet apie Mažąją Lietuvą profesorius išreiškė spėjimą, kad ten lietuvių išmirsia. Tik dabartinis Prūsų lietuvių judėjimas, ypač jaunomenės, leidžia turėti vilties, kad Prūsų Lietuva galutinai atgis.

Kaunas. Oficialė statistika rodo, kad 1912 metais Kauno gub. miestuose buvo viso labo 364 pirkliai, tame skaičiuje 345 žydai.

Pasilinė, Kauno g. Netoli bažnyčios buvo didelis medis. Tą medį vėjas išgriovė. Pirklys tada jį nupirko, užmokėjo 55 rublius. Padaryta iš jo 10 sieksnių malkų, o už darbą vietoj užmokėta 35 rub. Tokie medžiai tai retenybė.

Panevėžis, Kauno g. Pabiržės dvare, netoli nuo Biržių, ruošiamas kursai. Kursuose bus mokamai bernaičiai ir mergaitės — nuo 12 metų — pinti iš maldų krepsius, kėdes, kėdėms sėdynės ir tt. Mokestis už visą mokslą 15 rub.

Prodnas, Kuršo g. Balandžio 2 d. valėsiaus ingaliotinių sueiga nutarė įsteigti taupymo skolimo kasą. Prodnas valėsiaus turi 20,000 rublių pinigų, vyriausybė ir gi duosianti. Tą nutarimą valstiečiai nusuntė Kuršo gubernatoriui.

Armoniškiai, Vilniaus g. Čia žmonės labai tamsūs, laikraščių beveik niekas neskaito ir nesupranta net kas yra laikraštis. Netoli yra Varėnavos miestelis, kur kas antradienis būna turgus, suvažiuoja žmonių iš visų apielinkių ir netiek ten nuperka — parmit įstatai kuriais dr. ja turės gyvuoti. Kokios bus pasekmės dar nežinia.

Volungėlis.

Seirijai, Suv. gub. Seirijų parapija yra beveik didžiausia tarpė gretimųjų parapijų. Ūkininkai daugiausiai pasiturintys, nes apie Seirijų žemė neboga — visi viensėdžiai gyvena. Tačiau nors Seirijų parapija didelė, patinė išgeriama per metus už 30 tūkstanių, o aludis 16 aludės kita tiek, taip kad žemiečiai per metus prageria mažiausiai už 60 tūkstanių. Ką darys negėrė, nes girdi, "blogi metai".

Utena, Kauno g. Penki metai, kaip čia įsteigta miesto mokykla, kurioje mokinių esama apie 100, lietuvių gi 83.

Žeimė, Kauno g. Žemiečiai dar vis tebeserga sena girtuoklystės liga, kuri nenori nei mažėti. Degtinės išgeriama per metus už 30 tūkstanių, o aludis 16 aludės kita tiek, taip kad žemiečiai per metus prageria mažiausiai už 60 tūkstanių. Ką darys negėrė, nes girdi, "blogi metai".

Prūsų Lietuva. Paskutiniame laike pradėjo krutėti Prūsų lietuvių jaunimas ir yra įsikūręs dideli skaičių draugijų. Šią vasarą dar ketina pribūti visa eilė draugijų. Draugijos kas kart gaunandios daugiau veikėjų ir su-sipratimas auga.

Sukaktavė. Siemet sukanas lygiai 350 metų kaip gimė lietuvių rašytojas K. Sirvydas. Jo vardas mūsų rašytoje yra garbus ir minėtinas.

nyčia, gotikos stiliuje. Miestelyje yra 4 krautuvės, visos krikščionių rankose, monopolis ir dvalini. Nepersenai valėsiaus sueiga buvo nutarusi visai panaikinti alines, bet ne del to, kad nebūt daugiau peštynių ir kitokių nesmagumų, bet tik del to, kad negavo 30 r., kuriuos buvo prižadėjęs viena "šinkorka" magaryčioms.

Kita jau dieną visi girtuokliai padarė antrą nutarimą, kad alinės net būtinai reikalingos. Abudu nutarimu nusiūsta gubernatoriui.

Kas iš to išeis — nežinia.

Vaškai, Kauno g. Paliepių sodžiaus ūkininkas J. Naudžiūnas parduoda iš savo lauko smėlį. Bekasėjant žemę atrandama žmonių kaulų, pinigėlių, sagų, ir kitų senovės liekanų. Tai gi būtų geistina, kad vasaros laiku, kuris nors tyrinėtojų apsilankytų, gal surastų daug ko indomaus.

Rietavas, Kauno g. Čia džiusta miškai, kuriuos savininkai vėliau išpardavinėja žmonėms. Taip pernai tokio miško Rietavo dvaras pardavė už 750,000 rub.; siemet ir vėl pardavė už didelius pinigus.

Aleksofas, Kauno priemiestis. Didijį ketvirtadienį, dienos metu kalno dalis su nukirstų medžių kelmais didžiausiu trūkumu nūgriuvo, nuversdamas pusę stovinčios Griovo gričios ir Sutkaus tvartukus. Žmonių nenukentėjo.

Betygala, Kauno g. Buvusis 9 d. balandžio gaisras sunaikino 52 trobas, padarė žmoniems nuostolių apie 50 tūkstanių rublių. Išdegė beveik visos miestelis: pasiliko tik valėsiaus raštinė, monopolis, vartotojų krautuvė, špitolė, bažnyčia, klebonija ir keli ūkininkai. Žmonės pasiliko apvertinam padėjime. Gaisro priežastis nežinoma. Žada susidaryti komitetas aukoms rinkti po Kauno guberniją.

Garleva, Suvalkų g. Neseniai rengiamas čia "Zagrės" kuopelė jau tikrai vykdoma. Paduota centrui meldimas po kurio pasirašė 17 ūkininkų.

Pilviškiai, Suvalkų g. Per pastarąją Pilviškių valėsiaus sueigą nutarta šventadieniais ir mugės dienomis uždaryti visas smukles ir šiaip visas alkoholinių gėralų pardavvyklas.

Darbėnai, Kauno g. Pradžioje balandžio Darbėnuose liko atidaryta Vartotojų draugijos krautuvė.

Musniukai, Vilniaus g. Vietinė bažnyčioje laike pamaldų šikilo susirėmimas lietuvių su lenkais. Nukentėjo 9 žmonės. Pradėta tardymas.

Utena, Kauno g. Penki metai, kaip čia įsteigta miesto mokykla, kurioje mokinių esama apie 100, lietuvių gi 83.

Žeimė, Kauno g. Žemiečiai dar vis tebeserga sena girtuoklystės liga, kuri nenori nei mažėti. Degtinės išgeriama per metus už 30 tūkstanių, o aludis 16 aludės kita tiek, taip kad žemiečiai per metus prageria mažiausiai už 60 tūkstanių. Ką darys negėrė, nes girdi, "blogi metai".

Prūsų Lietuva. Paskutiniame laike pradėjo krutėti Prūsų lietuvių jaunimas ir yra įsikūręs dideli skaičių draugijų. Šią vasarą dar ketina pribūti visa eilė draugijų. Draugijos kas kart gaunandios daugiau veikėjų ir su-sipratimas auga.

Sukaktavė. Siemet sukanas lygiai 350 metų kaip gimė lietuvių rašytojas K. Sirvydas. Jo vardas mūsų rašytoje yra garbus ir minėtinas.

Grūdių dvare (Panevėžio ap.) policija suaukusi "slaptąjį lietuvių mokyklą", kurią laikinai valstiečiai M. Strielčiūnienė. Molai joje 16 vaikų nuo 8 ligi 13 metų.

Vilnius. Policija rinko šiomis dienomis žinias, prie kurios Vilniaus bažnyčios, kurie kunigai darbuojasi, kokia kalba laikopriedamos pamaldos ir kiek kokios tautos klierikų yra Vilniaus kunigų seminarijoje.

NAUJIENOS.

Vera Cruz. Huertos pasiuntiniai prieš išvažiuojant į tarybą nėjo pas Huertą išgauti iš jo rašytą prižadėjimą, kad jis atsisako nuo sosto. Huerta, kuris buvo neviesai blaivas ištraukė revolverį ir pasiūlijo jį atėjusiems atstovams. Užmuškite, girdi, jūs visi norite mane užmušti, tik neturite drąsos. Jei aš busiu priverstas iš šalies bėgti, tai išbėgsiu, bet nuo sosto kitaip neatsisakysiu.

Washington, D. C. Geg. 13 Revoliucionieriai užėmė Tampico miestą. Federalistai pradėjo bėgti iš miesto. Šaudimai pradėjo šiek tiek apstototi. Žuvusiųjų skaičius dar nežinomas.

Washington, D. C. Brazilijos ministeris pranešė iš Meksikos miesto, kad čia praeivo laikraščio korespondentas E. H. Doster. Gen. Funston prisakė laikraščio korespondentams laikytis Amerikos užimtoje dalyje.

Washington, D. C. Vyriausy-bei leista naudoties karės tikslams viršum 6 milijonų dolerių.

Meksikos miestai. Pas Brazilijos pasiuntinį užsiregistravo šesimtai trisdėsimt du amerikiečiai, kurie nori pasilikti Meksikoje. Manoma, kad tūli iš jį aplėis Meksiką vėliau. Vietiniai amerikiečiai gerokai aukoją Meksikos raudonojo Kryžiaus draugijai. Meksikos laikraščiai pradeda minkštinti savo toną prieš amerikiečius. Visų laukiamą ką atneš Niagaro Falls susivažiavimas.

Hipolito Meksikoje. Geg. 16 Vilijos kareiviai rengiasi eiti prieš federalistus, kurie stovi Saltillo mieste. Žinia, kad 300 Vilijos kareivių nuveikė 400 Huertos kareivių ties Paredon, padarė didelį įspūdį ir kareivių dvasiją. Visur girdžiami tik dainos ir juokai.

Washington, D. C. Gen. Ganza-les, konstitucionalistų vadas Tampico mieste, pareikalavo, kad holiandų jureiviai aplėistų miestą.

Washington, D. C. Jungtinių Valstijų ir pietų Amerikos respublikų tarybos prasidėjo dviem dienom vėliau, neg buvo iš pradžios pranešta. Tarybos bus gegužės 20 d. vietoj 18 kaip buvo manyta.

New York. Nateistas 6 mėnesiams kalėjimo B. White, rašėjas ir socialistų vadas už pakėlimą riaušių Kalvarijos Babilioje bažnyčioje. Nubasta kaltetas ir kitų asmenų už tą patį dalyką. Jie ejo bažnyčion ir kėlė riaušes, kad išreikšti protestą prieš Kolorados straiką.

Catania, Sicilija. Išsiveržęs vulkanas Etna sunaikino daugelį kaimų, kurie buvo toje apielinkėje. Nelaimėje žuvo, spejama, mažiausiai 100 žmonių. Sužeistų esama šimtais. Pabėgėliai praneša, kad visur padaryta daugybė nuostolių, beveik tiek pat kaip ir Mesinos nelaimėje 1908 m. Geležinkeliai išardyti, bažnyčios ir kitokie namai išgriantai, telegrafų stulpai išvartyti. Žmonės buriās bėga iš miesto. Penkias dešimtis asmenų žuvo viename Linero kaimelyje. Baisus atsitikimas.

Leaventwarth, Kas. Praėjusį vasario mėn. H. Mantz sėdėdamas kalėjime už vagystę, gavo laišką nuo motynos, kuri gyveno Anderson, Ind. Laišką beskaitydamas taip pasijuto motynos pasilgęs, kad nusprendė iš kalėjimo pabėgti ir aplankyti savo motyną. Jis ir pabėgo, ir parašė jai laišką, kad greit bėgs namie. Motyna su laiku

nuėjo į policiją ir prižadėjo sumušti sugrįžusį jiems pranešti. Ji taip ir padarė. Ir šiomis dienomis pabėgėlis vėl sugrąžintas į kalėjimą.

Paryžius. Čia nubaustas Amerikos "daktaras" G. Macaura už prigadinėjimą žmonių. Jis sakės esąs profesorius iš Chicago medikalės mokyklos ir pardavinėjo įvairius elektros įrankius su medicina nieko bendro neturintius.

St. Louis, Mo. Tris žmonės užmušti netoli nuo Kaufman, Ill. Jie važiuo per geležinkelį ir čia jos užpuolė traukiny.

New York. Čia praeivo duonkepikio 8 metų sūnus Frank Laugo. Tėvas gavo laišką, kuriame liepiama žinomoj vietoj padėti \$5000 ir nieko nesakyti policijai, nes kitaip jo sūnus bus atsisųstas dėžėje negyvas. Laišką išsiųstas iš Brooklyno.

Erie, Pa. Viršum 80 daildyžių nepigulinęji ir uniją sustreikavo kad padėti unijistams iškovoti geresnes darbo sanlygas. Reikalujama 8 val. darbo dienos ir 45 centus už valandą. Pirmiau dirbdavo 9 val. už 42½ centų už val. Dangelis kantratorių jau sutiko ant darbininkų reikalavimų.

Washington, D. C. Senatas atmetė bilių, kuriame buvo leista kongresmanams dalinti veltui ūkininkams įvairias sėklas. Mat tas leidimas būdavo panaudojamas politikierių nuosaviems tikslams.

Akron, Ohio. Tramvajų darbininkai padarė sutartį su kompanija. Motormonai ir konduktoriai gaus 2 centais už valandos darbą daugiau, neg pirma gaudavo. Pirmais metais gaus 25c., antrais 26c., trečiais 27c., ketvirtais 28c. ir penktais 29 centus už valandą darbo.

Washington, D. C. Amerikos universitetai ir kolegijos darosi užrubežyje vis labiau žinomais. Praėjusiais metais Amerikos: augstiosios mokyklose mokinosi 4222 stud. užrubežiečiai. Studentai buvo pasidalinę tarpe 275 įvairių mokyklų. Tas skaičius tik parodo tikruosius studentus, bet nieko nesako apie mokinančius prisiengimo, žemesmės ir vasarinės mokyklose. Juos visus suėmus skaičius būtų daug didesnis.

Daugiausiai mokinosi kanadiečių (653), potom krynų (594) ir japonų (336).

Dublinas, Airija. Ulsterio liosonorų skaičius nuolat auga: Sakoma, kad tas skaičius jau siekia apie 45000 žmonių. Jie nežioja uniformą turinčių pilką ir žalią spalvą.

Pekin. Prezidentas Juan-Si-Kai išdėrbo sumanyma paleisti provincijos miliciją ir jų vietoj suorganizuoti kariūmenę tautiskais pamatais. Jei tai įvyks, tai bus lengvan išrinkti takus, kurie dabar nevisada išmokami.

Tokio. Japonijoje. Tamitaro Watanabe, korejiečių nuteistas visam amžini kalėjimą už nužudimą augšausiausiojo ligonbučio užvežiojamos, atsisaukė į Augšiausį Japonijos teismą prašydamas bausmę panaikinti, bet teismas vietoj panaikinti, prisakė nužudyti. Teismo laike, kaltininkas deklamavo savo sudėtis eiles "Atsisveikinimas su šiuo svietu".

Lexington, Ky. Dueliuje nusišovė lexinas kitą du jaunikiu ir sužeidė moterį A. Adams, del kurios jiedu ginčijosi.

Estavia, I. Praėjusią savaitę čia mirė pagarsėjusi Amerikos giesmininkė Lilian Nordica.

Rymas. Karalius Victoras Emanuelius patvirtino planus Panamos parodai San Francisco Cal.

Londonas. Zinantieji Indijos reikalus pranešauja, kad Indijoj kastos pradeda nykti. Kastos įnykus, Kristaus mokulį daugiau bus progos ten įsigauti.

CHICAGOJE.

"GALIŲ DIENA".
Vienuolyno naudai.

Netikėtai gražūs oras Piramidėnų, 10 d. Gegužės, labai daug pagelbėjo pasekmingam aukų rinkimui. Keliose vietose net gėlių dauginimui pritrūko, reikėjo kur nors artimose krautuose pirkti arba, ant greitųjų ženkliuolius dirbti. Duokim Šv. Kryžiaus parapiją, ant Town of Lake, jau 10 valandų 3000 gėlių buvo išdalytos iki paskutinės. Gerai da, kad čia tuoju, "Draugo" spaustuvė pagaminė 1000 ženkliuolių, tikrųjų "Tag", kitaip būtų prisiję pertraukti rinkimą geriausiam laikui.

1. Town of Lake
Šv. Kryžiaus parapija.
Rinkėjų vardai:

Gracija Toleikiūtė, Juzefa Toileikiūtė, Antanina Bilviniūtė, Marijona Bilviniūtė, Jadviga Gubauskaitė, Pranciška Hoffman, Marijona Jocaite, Toofilė Jocaite, Emma Judeikaitė, Berta Judeikaitė, Ursulė Jokubauskaitė, S. Kazakaitė, Ona Rimkiūtė, Agota Rumsaitė, Ona Šukiūtė, A. Sutkienė, S. Vileikaitė. Rinkėjų 17 — Panelė Ona Šukiūtė surinko daugiausiai: \$33.97. Visos surinko \$308.35.

2. Aštuoniolika gatvė.
Dievo Apveizdos parapija.
Rinkėjų vardai:

F. Maciejuskaite, L. Tamašauskaitė, K. Venekaitė, Grinevičiūtė, Freitkaitė, A. Janekaitė, O. Gričiuniukė, A. Sasnauskaitė, A. Grinevskaitė, N. Lasiekaite, J. Dautinaite, P. Semienikaitė, J. Valteraitė, H. Valteraitė, A. Rozubal, J. Butkeviciukaitė, V. Skudė. — Daugiausia surinko Panelė A. Grinevskaitė. \$27.55.
Visos surinko \$230.69.

3. Bridgeport'as.
Šv. Jurgio parapija.
Rinkėjų vardai:

Marijona Tamašaitė, Magdalena Klimaitė, Emilija Radomskaitė, Elena Jovaišaitė, Adomavičiūtė, Vikiė Norvaišaitė, Aleksandra Urbiūtė, Marė Overlingaitė, Adelė Valančiuniūtė, Zofija Urbiūtė. — Panelė Zofija Urbiūtė surinko daugiausiai: \$30.00.
Visos surinko: \$193.58.

4. North Side.
Šv. Mikolo parapija.
Rinkėjų vardai:

Ančiukaitė, Ona, Andriuskevičiūtė Juz., Andriuskevičiūtė Ona, Bernatonaite Emilija, Jonikienė Ona, Jurevičiūtė Zuzana, Kainauskaitė Adelė, Kazlauskaitė Ona, Kregždienė Anatalija, Marcinauskaitė, Apolonija, Mickevičiūtė Veronika, Mickitė Marijona, Požalaitė Aleksandra, Striupaitė Elzbieta, Urnavičiūtė Konstancija. — Panelė Apolonija Marcinauskaitė surinko daugiausiai. — \$25.00.
Visų šventų parapija.
Visos surinko \$115.27.

5. West Side.
Aušros Vartų parapija.
Rinkėjų vardai:

Ona Kalasaukiūtė, Lidvina Gaselionienė, Katkevičienė, Marijona Katkevičiūtė, Magdalena Švanliūtė, Elena Sauliūtė, Katarina Sauliūtė, Cecilija Filipavičiūtė, Dora Ramašauskaitė, Ona Jerekiūtė, Ona Urbanavičiūtė, Ona Jerekiūtė, Ona Urbanavičiūtė, Ona Jankščiūtė, Agnėška Katkevičiūtė, Pileckienė. — Panelė Ona Kalasauskiūtė surinko daugiausiai \$20.12.
Visos surinko \$104.03.

6. Kensington'as.
Rinkėjų vardai:

Ona Klimavičiūtė, Stanislova Kasinskaitė, Magdalena Pestininkaitė, Ona Raugeliūtė, Kristina Liubiniūtė, Kostė Gliavičiūtė, Adolpina Frajeriūtė, Ona Beivikiūtė. — Panelė Stanislova Kasinskaitė surinko daugiausiai — \$32.11.
Visos surinko \$91.59.

7. Grant Works.
Šv. Antano parapija.

Kotrina Ambrozaitė, Karalina Bagdoniūtė, Salomija Šlegaičiūtė, Mikalina Daujočiūtė, Marė Ivinaitė, Veronika Poškevičiūtė, Barbora Kerbedžiūtė, Rinkėjų 7.

Panelė Veronika Poškevičiūtė surinko daugiausiai — \$16.03. Visos surinkta \$72.41.

8. West Fullman.
Šv. Ap. Petro ir Povilo parapija.
Rinkėjų vardai:
Elena Degutaitė, Barbora Dargintaitė, Elena Žiogaitė, Anastazija Kasputaitė, Magdalena Karcėkaitė, Rinkėjų 5; panelė Elena Degutaitė surinko daugiausiai — \$11.40. Viso surinkta \$38.21.

9. South Chicago.
Šv. Juozapo parapija.
Rinkėjų vardai:
Seraukeitė Pranė, Kuklieriūtė Matilda, Geibavičiūtė Leopolda, Buklieriūtė Magdalena, Matusevičiūtė Vanda, Joneliūtė Marė, Lezevičiūtė Juzefa, Joneliūtė Domicelė, Seizeliūtė Barbora, Visos surinko \$28.45.
Rinkėjų viso buvo 102 ir aukų viso surinko: \$1182.58.

Tariu širdingą ačiū visiems aukotojams ir aukotojoms, kurie duosniai Vienuolyną sušelpė; ypatingai visoms rinkėjom, kurios taip noriai ir taip gražiai savo užduotį atliko, taip pat gerbiams klebonams, kurie taip uoliai visą tą užmąnytą parėmė. Su augsta pagarba.

Kun. A. Staniukynas.

Jau antri metai, kaip gyvuoją čia Liet. Baltos Žvaigždės pašal. klubas, kuris atsižymi tuo, kad yra įsteigtas suvienyti vietinį jaunimą, rinktiesi kuodažniausiai paskirtose vietose, darviti gimnastiką ir kitus kūno lavinimus. Be to nariams duodama ligoje pašalpa.

Neseniai savo mėnesiniame susirinkime nutarė prisidėti prie užlaikymo West Side's lietuvių viešos knygyno ir paaukavo 10 dol. kuoparodė užuojautą apšviotos reikalams. Bet prisizūrėjus aršai ne vienas pasakytų, kad Lietuvių Baltos Žvaigždės pašalpos klubas serga labai pavojinga liga, vadinama angomanija. Nes savo žaidiniuose, kurie net gana dažnai atsibuna p. M. svet., kuris iš narių nenori pasiroditi grinių savo draugus kalbino angliskai ir nuo pat pradžios šio klubo gyvavimo visokie balių bei piknikų apskelbimų lapeliai spausdinami angliskai, o paskelbiami lietuviams, bet ne anglams. Sako kad tai daroma Lietuvos vardo pakėlimui svetimačių akse. 9 gegužės buvo rengiamas balius p. Meldžio svet., viršui svetainės durų patalpino skelbimą anglų kalba. Tiesčiausiai lietuvių apgyventojė apygardoje panašus pasielgimai rodo tygiomajai iš savo prigimtos kalbos. Bet dar to nepakako. Štai nedėlioje 3 d. gegužės prie lietuviškos bažnyčios (kodėl ne prie arių), tapo išdalinti užkvietimai ir balių, bet šį kartą jau padėta keletas žodžių ir lietuviškai.

Atvertus antrojo pusę štai koks reginys: ogi vietoje kokios linksmos ir naudingos lietuviškos dainelės, kurių mūsų kalboje rodo neištrūksta, skaitome angliskai eiliuotą gatvinę poeziją. Ar tai yra paaugstinimas lietuviškos svetimačių akse? J. L. M. Red. pr. Prie šitos žinutės pridėtas apskelbimas atspausdintas ant vienos pusės anglų ir lietuvių kalbe ant antros pusės nepadorios anglų kalboje eilės. Mums matosi, kad lietuvių vardo tuo keliu mūsų jaunimas pakelti negalės tik labiau nužemins. Lietuvis turi būti visur lietuviu, o ne kokių ten vėjų gaudytoju.

Šiomis dienomis viena lietuvi mergina senenai atvažiavusi iš Lietuvos buvo pasiusta savo giminių ir drapanų dirbtuvė dirbtu (Merginos ir dirbtuvės vardo pakol kas neminėsim). Darbdaviai matydami, kad ji nieko nežino apie šalies padėjimą, nors ji ir dirbo jiems ištikimai, bet tomokėjo tik po 2 dol. savaitę. Tokiam padėjime ji išbuvo kelis mėnesius vien tik delto, kad nebuvo kam patarti.

Pranešdami apie tai, norėtume atkreipti lietuvių domą į apkalbamąjį patarimų biurą (Žiūr. Praeit. "D." numerį), kurio tikslas bus tokiuose atsitimuose suteikti kuodažniausiai teisingų žinių ir nurodyti nusikrautam asmeniui kur link kreipties. Pinigus, kurie už merginos darbą priguli ir kuriuos dirbtuvė nusuko galėtų išieškoti, tik reikėtų

žinoti į ką kreiptis, kad neatsieitų pinigų išieškojimas brangiau neg ten pinigų yra. N. G.

Roseland, III.
Praėjusią nedėlią Visų Šventų parapijos svetainėje, buvo labdaringosios draugijos susirinkimas. Susirinkime be narių atėjo gana didelis burys ir neprigužinė pri draugijos. Labdarybės reikalais kalbėjo vietinis klebonas F. B. Serafinas ir p. Ignas Stankus. Pirmas aiškioje kalboje išdėstė naudingumą labdaringosios draugijos ir ragino, ydant kiekvienas narys stengtusi kuodažniausiai naujų narių prikalbėti, kad mūsų visuomenė kuoplačiausiai susipažintų su labdarybės svarba. P. Ig. Stankus kalbėjo populiariai ir užmančiai. Susirinkusiųjų tarpe pasirodė didelis užsiinterasavimas organizacijos klausime. Nežiūrint į tai, kad dabar toje aplinkoje siaučia bedarbė, tačiau prie draugijos prisirašė 6 nauji nariai. Atstovais labd. kuopų sąjungai įsteigti išrinkti sekantys nariai: Ig. Stankus, Juozas Bunevičius ir St. Krusas.

Būtų pageidaujama, kad prie kiekvienos lietuvių parapijos įsikurtų labdarybės draugija, nes tik panašios organizacijos gal paduoti ranką našlėms ir beturčiams. D.

Liet. Kat. moksleivių vakaras.

2-ji ir 5-ktoji S. L. R.-K. M. Am. kuopai praeitą nedėlią patiekė nepaprastą dvasios pramogę: vakarą su prakalbomis, vaidinimais ir labai įvairia muzikos dalimi. Kiekvienam į ateitį šiek tiek žiūrinčiam malonu buvo įsitikinti, kad mūsų visuomenė drąsiai gali tikėtis geresnių laikų: juos pagamįs mums mokslus einančioji krikščioniškoji jaunuo menė. Ir ne vien tai buvo svarbu, kad ta jaunuo menė parodė šiame vakare daug įvairių gabumų, net talentų. Dang svarbesnis apsiereikimas buvo — tai dvasios prakilnumas, kurį jie apreiškė. Štai, sakysime, Julius B. Kaupas (viso vakaro širdis) kalba apie pasišventimą. Istorijs nurodymais remdamasis išrodinėjo, kad tautos, norinčios gyvuoti ir kilti kultūroje, reikalingos yra pasišventusiųjų sūnų ir dukterų, kurie dirbtų tėvynės labai užmiršdami kartais ir apie save. Biznio ir dolerio šalyje, rodos, tokioms kalboms negalėtų būti vietos. Tačiau rimtai priuosta, gerai pasakyta kalba verčia klausyti, daro įspūdį ir gausus delnų plojimas patvirtina, kad tas moksleivis, į gyvenimą išėjęs įstengs vykinti ir kitiems skiepyti savo mylimąsias idėjas.

O štai linksma turiniu komedijėlė "Nesipriešink". Gabiai paskirstytos rolės, sceniškioji gabumai artistų (ypač Zaldoko, Gurinskaitės, Raudonaitės, ir Tumasio) verčia gerėtis. Kiek puikios medžiagos būsimajai mūsų artistų profesionalų trupei. Po "Nesipriešink" matome vaikų žaidimų moksleivių gyvenimo "Tamo vargai". Autorius, — Julius Kaupas. Jis pats vaidina Tamo Tilviko rolę. Veikale gyvai parodytas moksleivių skurdas ir to skurdo slėgiomajai jų dvasia. Veikalėlis gabiai parasytas, dar gabiau suvaidintas (ypač autorius tikrai artistiški nūdavė plikio moksleivio rolę), pajavrintas mandolinos ir gitaros grojimu, nepaprastai džiugino publiką ir vietomis prijuokino net iki ašarų ir greta to viso be abejonės kiekvienam įstrigo į širdį rimta išvada: reikia šelpiti mūsų moksleivius!

Dalis antroji — mazika, dainos. Čia pasižymėjo augstas kultūrinis veikimas šv. Kazimiero Seserų vienuolijos: išgirdome augstai techniškai išlavintą pianistę jaunutę panelę Anielę Evaldaitę ir gabią daininkę El. Butrimavičiūtę. Daug taip pat žada dar mažas mergytės Bron. Nausėdaitė, kuri gabiai iš atminties paskalbino gausius veikalus Schumann'o ir Bohm'o.

Dainavimu pralenkė visus p. M. Janušauskienė visur ir visada skatinanti pirmuosius liurus ir tikrai džiuginanti mūsų publiką savo nepaprastai maloniu, tyru, gerai išlavintu sopranu. Ji dainavo Moniškos "vakarą" ir M. Petrausko "Škanbaniškos stygos" (duetas su p. B. Janušausku).

Pagaliaus programą užbaigė balalaikų, mandolinių ir gitarų orkestra ir ant galo nuosirdi prakalbė vakaro vedėjo Juozo Skripkos.

Na, žinoma, buvo ir šokių, kurių tarpe žymūs buvo tautiniai, ir skrajojamoji krassa su Tautos išdo. ženkleliais. Tautos fondas gerai pasipelnė: ženkleliai buvo lipinami ne tik ant biliety, bet ir ant visų atvirlaiskių pardudamų skrajojamai krasai. Nežmiršo moksleiviai pareklamuoti ir savo susivienijimą ir jo organą "Moksleivio". Tai nauja linga žvilgsniu suartinimo visuomenės su moksleiviais.

12 ir 15 gegužės Lietuvių Koncertinis Klubas turėjo koncertus. Pirmą ant Town of Lake Davis Square salėse, antrą gi Mark White salėse ant Bridgeporto. Abu vakarus su vienu ir ta pačia programa, būtent: sušiedančią iš muzikos ir dainavimo karnelių. Muzikale dalį išpildė jau visiems gerai pažįstami broliai Sarpaliai, kurių grojimu dažnai yra progos pasigėrėti ir dainininkų kvartetas tenorai F. Jakutis, J. Stankevičius, — pastarojo ypata šiuo kartu padavado kitas vyras, basai: P. Stogis ir S. V. Sarpalius. Dainavokvartetu ir pavieniais. Sudainuotomis keliomis dainomis turėjo įtikrinti kiekvieną, kad mūsų scena jau turi artistų, kuriais pasigėrėjo ir svetimačiai ne tik lietuviai. Tegu tik mūsų visuomenė pamylų gerus koncertus ir tegu užjaudžia toje srityje besidarbujančius žmones, o mūsų scena netrukus pakils, išsibolins ir apsisvalys nuo beprasmių ir neauklejančio grožės skonio perstatymų. G.

J. GABRIO KALBA.

Tautų Konferencijoj Londone. Mes tik ką išlausėm čia skundų eilės įvairių Rusijos tautų atstovų: Lenkijos, Suomijos, Grunijos, Ukrainos. Prie šio ilgo martyrologo aš pridursiu dar vieną, kalbėsiu Jums apie Lietuvą. Tarp Jūsų, be abejo, atsirast nemaža, kurie nežino net kas tai yra Lietuvių tauta, ligi šiol dar daugelio neatskirama nuo lenkų, nors lietuviai ir labai skiriasi nuo lenkų savo kalba ir savo kiltimi.

Aš priminsiu Jums, jog Lietuva ligi XVI amžiaus pabaigos buvo galinga nepriklausoma valstybė, kuri mokojo sulaukyti galingą mongolų srovę, grasinusią užlieti visą Vakarų Europą.

Savo nelaimėi Lietuva leido apvilti save Lenkijai susidėdama su jėga į dvilypę valstybę. Lenkų įtaka buvo labai pragraižinta Lietuvai, nes lenkų anarchija, užkėrusi Lietuvą, įtrankė į prapultį XVIII amžiaus pabaigoj ir Lietuvą, Lietuvių-Lenkų valstybė buvo padalyta tarp Prūsijos, Austrijos ir Rusijos. Lietuvis didžiausioji dalis teko Rusijai, mažesnę Prūsams.

Lietuvos dalis patekusi po Rusų valdžią, po nelaimingojo lenkmečio 1863 m. neteko visų savo tautinių ir politinių teisių. Už lenkų klaidas ir kaltes turėjo brangiai užmokėti lietuviai. Lietuviams buvo net uždrausta spaudinti savo raštus lotyniskai-lietuviškomis raidėmis. Tokiu būdu lietuvių tauta turėjo likti per 40 metų be spaudos, šio galingiausio įrankio tautos švietimui.

Laisvės judėjimas 1904 m. Lietuvių ir visoj Rusijoj privertė vyriausybę ataukti šį uždraudimą, kuris padarė daug pragaišties pačiai vyriausybei.

Tai gi vos tik 10 metų, kaip lietuviai atgavo savo spaudą ir per taip trumpą laiką jie suspėjo įsteigti arti šimto perijodinių leidinių ir išleisti tūkstančius knygų. Šiame laikotarpyje buvo įsteigta Lietuvių daugybė ekonominių, finansinių ir švietimo draugijų, kurios stengiasi atlaistyti neteisai padarytas lietuvių tautai nuoskaudas.

Nors lietuvių padėjimas mažuma pastaruoju laiku pagerėjo, tačiau jis toli gražu nėra puikus. Mokyklose visa mokoma rusiškai. Lietuva neturi vietinės savivaldos (zemstovs), dagi tokiuos, kokią turi Vid. Rusijos gubernijos. Lietuviai nėra užtektinai atstovaujami Dūmoj; pažyrdin nuo Suvalkų gub., kur yra apie 800,000 gyv., tėra vienas atstovas. Tokiu būdu lietuvių išvado Dūmoj vos-nevos yra

atskaita, iš kurios pasirodė, kad praėjusiais metais įvairiems dalykams išleista \$25,517.89. Pašalpos suteikta 1908 šeimynoms, kuriuose buvo 6659 asmenys. Pašalpa buvo duodama maistu, suteikiant gyvenimo vietą, danginant, duodant užlaikimą, drabužius, kurą, vaikams knygas, vaistus, laidotuvių iškašius ir ypatingose atsitikimuose nedidelėmis sumomis pinigą.

Pinagai gauti šiais keliais: Iš praėjusių metų buvo likę \$4891.93, narių sumokėta \$3830, bažnyčiose susirinkta \$1095.10, pavargėlių aukų parapijų bažnyčiose surinkta \$5637.85 dovanų nuo garbės narių \$2503.74; dovanų nuo prisirašančių narių \$2126.28, palikimų \$509.63 likusioji dalis implaukė iš vakarų, paskaitų ir taip toliau.

Geg. 14, iškilmingai palaidotas Samuelius Meisenberg, žydas užmuštas ties Vera Cruz kareje Jungtinių Valstijų su Meksika. Iškilmėje dalyvavo visi miesto valdininkai, valstijos gubernatoriaus daug įvairių atsiųmėjusių asmenų ir dideli svieto būriai. Palaidotas Independent Western Star kapiniuose, Forest Park, Ill. Į kapines vežė lietuvis graborius P. Mažeika nuo Bridgeporto. Jo vežimą gubernatoriaus išrinko iš daugelio kitų vežimų kaip geriausį ir gražiausį. Reikia žinoti, kad daugelis graborių norėjo lavoną į kapus vežti. Po nuvežimui P. Mažeika gavo dovanų didelę šilkinę Jungtinių Valstijų vėliavą ir gražius vežimo gėlių papuošalus.

J. GABRIO KALBA.
Tautų Konferencijoj Londone.

Mes tik ką išlausėm čia skundų eilės įvairių Rusijos tautų atstovų: Lenkijos, Suomijos, Grunijos, Ukrainos. Prie šio ilgo martyrologo aš pridursiu dar vieną, kalbėsiu Jums apie Lietuvą. Tarp Jūsų, be abejo, atsirast nemaža, kurie nežino net kas tai yra Lietuvių tauta, ligi šiol dar daugelio neatskirama nuo lenkų, nors lietuviai ir labai skiriasi nuo lenkų savo kalba ir savo kiltimi.

Aš priminsiu Jums, jog Lietuva ligi XVI amžiaus pabaigos buvo galinga nepriklausoma valstybė, kuri mokojo sulaukyti galingą mongolų srovę, grasinusią užlieti visą Vakarų Europą.

Savo nelaimėi Lietuva leido apvilti save Lenkijai susidėdama su jėga į dvilypę valstybę. Lenkų įtaka buvo labai pragraižinta Lietuvai, nes lenkų anarchija, užkėrusi Lietuvą, įtrankė į prapultį XVIII amžiaus pabaigoj ir Lietuvą, Lietuvių-Lenkų valstybė buvo padalyta tarp Prūsijos, Austrijos ir Rusijos. Lietuvis didžiausioji dalis teko Rusijai, mažesnę Prūsams.

Lietuvos dalis patekusi po Rusų valdžią, po nelaimingojo lenkmečio 1863 m. neteko visų savo tautinių ir politinių teisių. Už lenkų klaidas ir kaltes turėjo brangiai užmokėti lietuviai. Lietuviams buvo net uždrausta spaudinti savo raštus lotyniskai-lietuviškomis raidėmis. Tokiu būdu lietuvių tauta turėjo likti per 40 metų be spaudos, šio galingiausio įrankio tautos švietimui.

Laisvės judėjimas 1904 m. Lietuvių ir visoj Rusijoj privertė vyriausybę ataukti šį uždraudimą, kuris padarė daug pragaišties pačiai vyriausybei.

Extra.

5 atstovai. Suprantama, kad taip mažas atstovų skaičius nebegali tinkamai ginti visos tautos reikalų centraliam parlamente. Valstybės Taryba neturi nė vieno lietuvių atstovo savo tarpe. Toks padėjimas yra daugiau negu nenormalus.

Jeigu Rusų vyriausybė jau davė tečiau kiek daugiau liuosybės lietuviams, atsaunkdama draudžiantį spaudą įstatymą, leisdama vyriausybės mokyklose mokytis ir lietuvių kalbos, tai lietuvių tautinis atgimimas buvo labai blogai sutiktas senovinių lietuvių bendrylenkų. Lenkai per 500 metų bendro valstybinio gyvenimo su lietuviams paprasto žiūrėti į Lietuvą, kaip į savo provinciją, nors Lietuva niekuomet nenustojė buvusi savita valstybė, surišta su Lenkija išpradžią dinastijiniu, paskui politikos ryšiu. Nereikia užtatai stebėtis, jeigu lenkai į lietuvių patrijotus žiūri, kaip į "separatistus", o visam lietuvių judėjimui davė paniekinantį "manijos" vardą. Lenkai neįskaitė ramiai sekti lietuvių tautos atgimimą: jie stengėsi visokiomis priemonėmis jį sulaukyti ir labiau, negu kada nors emė lenkinti ir demoralizuoti lietuvius. Lenkai neturėdami valdiškų įrankių (mokyklų, valdžios įstaigų) lenkinimui, turi pasitenkinti vien bažnyčia ir tikyba, kurias jie paverė galingais įrankiais savo kaimynams lietuviams ir gudams lenkinti. Augštoji dvasiškiya, arkivyskupai ir vyskupai, skiriami iš lenkų tarpo, visur kur tik įmanydami bruka lenkų kalbą. Lietuvos ir Gudijos bažnyčia yra, nors lietuviai ir gudių yra Rymokatalikai, tačiau lenkai visuotinę Rymo-katalikų bažnyčią Lietuvoj ir Gudijoj paverė "Lenkų bažnyčia". Ypač Vilniaus vyskupija ir patsai Vilnius, Lietuvos sostinė yra vieta begėdiškų lenkų skandalų. Lietuvos bažnyčiose kilo nekartą muštinių, kuriuose lenkai kumia, kurie nežino net kas tai yra Lietuvių tauta, ligi šiol dar daugelio neatskirama nuo lenkų, nors lietuviai ir labai skiriasi nuo lenkų savo kalba ir savo kiltimi.

Galų gale į tas bažnytines riaušes priversta buvo įsikšti Rusų vyriausybė ir patraukti atsakomybėn tikruosius šių riaušių kaltininkus-dvarininkus lenkus, kurie kurstė prastolių mištinę. Prieš porą metų Vilniuje buvo milžiniškas procesas, kur vyskupo vietininkas ir 20 kitų kunigų buvo patraukti liudininkais. Tikraisiais riaušių kaltininkais buvo atrasti Zajančauskas ir keli kiti lenkų dvarininkai, kurie ir buvo nuteisti metams ir 6 mėnesiams kalėjimo.

Toksai lenkų elgimasis yra be galo paikas: norėti įbrukti lietuviams savo kalbą, tai vis viena, kaip anglams brukti vokiečių ar kyniečių kalbą.

Pastebėtina, jog nei augštoji dvasiškiya Lietuvoj, nei Vatikane nieko ligi šiol nebandė daryti, ydant padėtų galą šioms skandalams.

Lenkai nepasitenkina noru užmesti lietuviams savo kalbą ir juos pačius suasimilinti, nors jie patys nesiliaudami skundžiasi Europai ant vokiečių hakatistų ir rusų prispaudimų.

Jie, dar patys nesuspėję pasiliuosuoti nuo svetimačiųų jungo, nori atimti savo jungą lietuviams, jie ambasadorių konferencijoj pernai vasarą pristatė memorijalą, kuriame reikalavo Lenkijos paliusavimo ir Lietuvos prikerimo prie Lenkijos.

Lietuviai šiam beteisiam ir nedoram lenkų reikalavimui atstata savo energingą protestą, siųdami per savo Informacijos biurą Paryžiuje tam tikrą deklaraciją sir Edw. Grey'ui, Anglijos ministerini, ambasadorių konferencijos pirmininkui.

Man labai skaudu kelti aikštėn begėdišką lenkų elgimąsi su silpnaisiais savo kaimynais įvairių tautų atstovų akivaizdoje, juo labiau, kad jie patys, būdami persekiojami, privalytų ieškoti užuojautos ir pritarimo, vietoj nustojo visuomenės simpatijos savo barbariškais darbais, nevertais tautos, kuri dažnai mėgsta girties savo "augšta ir kiltakultūra".

Tai mat esame Europoje tautų ir tautelių (sous nationalités). Vis tai ludijs, kaip tautų klausimas yra supainiotas. Tai dar viena priežastis, kad šiuos klausimus tyrinėtuome rimtai, nesikarščiudami, metodingai. Bergždias yra darbas mažinti tautų klausimo svarbumą. Šiam tikslui (tautų klausimui aikštėn kelti) aš drauge su J. Pelissier'u ir įsteigiau Tautų Biurą.

— "Viltis" —

Naujos Knygos.

1. Sielos Aidas. Jovaro eilė. Vilnius M. Kuktos spaustuvė 1913. Pustl. 32. Kaina 20 kap.
2. Darbininkų ligos kasos. P. Solovjovo. Versta iš rusų kalbos. Šviesos išleidimas No.21 Vilniuje 1913 m. Pustl. 14. Kaina 5 k.
3. Lakistutės Giesmelės. Jaunimo mėgiamųjų dainų rinkinėlis. Martino Kuktos spaustuvėje, Vilnius, 1913 m. Pustl. 32. Kaina 10 kap.
4. Evangelikų — reformų parapijų tvarka Lietuvoje. M. Yčas. (Iš "Lietuvių Tautos") Vilnius. M. Kuktos spaustuvėje, 1913 m. Pustl. 9. didelio formato. Kaina 10 k.
5. Piktazolės ir jų naikinimas. Kl. Vaisgamtis. Kaunas, Sal Banaičio spaustuvė, 1913 m. Pustl. 16. Kaina 5 kap.
6. Kristijono Duonelaičio raštai. Pagal Rėzos, Sleicherio ir Neselmano sutaisė J. Šlapelis. 1714 — 1914 200 metų sukaturėms nuo autoriaus gimimo paminėti. Penktas išleidimas. Vilnius. M. Kuktos spaustuvė. 1914 Pustl. 88 kaina 75 kap.
7. Iš krikščionijos santykių su senovės lietuvių tikyba ir kultūra. (Prie studijos Lietuvių Kryžiai archeologijos šviesoje). Dr. J. Basanavičius, Vilnius, M. Kuktos spaustuvė. 1913 m. Pustl. 100 Kaina 50 kap.
8. Iš tamsos į šviesą. Trijų veiksmy drama. Parašė A. S—s, Vilnius. 1913. Pustl. 32. Kaina 25 kap.
9. Sugrįžęs gyvenimas. Trijų veiksmy drama. Pijus Mičiulis. Pirmojo dramatinio veikalo "Blaiybės" konkurso premijauta. Vilnius. 1913. Pustl. 70. Kaina 50 kap.
10. Žemaitės Raštai. J. ir P. Leonų leidimas. Vilnius I. Radens vakaras. Ažala. Motyna. Students. Pustl. 46. Kaina 15 kap. II. Marti Topylis. Pustl. 58. Kaina 20 kap. III. Šučiūptas Velnias. Sutkai. Pustl. 51. Kaina 20 kap. IV. Velnio vestuvės, velnio ir laidotuves. Bičiuliai. Pustl. 45. Kaina 15 ap. V. Kurmelis. Pustl. 52. Kaina 20 kap.
- Visas viršūni minėtas knygas prisiuntė P. Piseckaitės—Šlapelienės knygynas, Šv. Jono gatvė 13, Vilniuje.
11. Negyvelės meilė. (La Morte Amoreuse) Teofilis Gautier. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. Turtu ir spauda M. V. Valasko. 1914. Pustl. 45. Kaina 15 centų.

JUOKAI.

Motyna. Kaziuk, kur tu nusimušei kaktą?
Vaikas. Ne nusimušiau, bet įsikandau.

Motyna. O kaip gi tu pasiekei?
Vaikas. Atsistojau ant suoloio ir pasiekiau.

Teisėjas. — Kaip matau, tu tik žiemą vagi.

Kaltininkas. — Taip, o kas gi daryti tokiomis ilga vakarais?

Gdydytojas. — Taigi sakyk tamsta, kas kenkia, tik greitai.

Ligonis. — Turiu labai gerą norą valgyti, jaučinosi stipras.

Gdydytojas. — Aa, imkie šitų miltelių ir viskas prais per tris dienas.

— Ko verki, Jonuk?
— Valgyt noriu.
— Tai valgyk.
— Kad jau nelenda.

Jonas. — Ar parduosi šitą lazda?

Juozas. — Parduosiu, tik pirk.

Jonas. — Kiek nori?

Juozas. — Penkias kapeikas.

Jonas. — Ale, kad aš neturiu tų penkių kapeikų.

PASTABOS.

DARBININKAI, ATSI-
LIEPKITE.

Iš vieno skaitytojo darbininko (J. Raibikio iš Waterbury) esama gavę šiomis dienomis skaudžią pamoką. Jisai atsiliepė į „Draugo“ straipsnį: „Neskriausime savo brangiujiu“, kuriame buvo patarta darbininkams apdrausti savo gyvybę ant šiek tiek didesnės pinigų sumos. Trumpai atpasakosime jo laiško turinį.

Jeigu darbininkas žuvas nelaimingai prie savo darbo, tai kaltė esanti ne jo, bet darbdavio, kurie nebrangina darbininkų gyvybės, taigi ir mokėti už tą kaltę turi ne pats darbininkas, apdraudamas savo gyvybę, bet darbdavys. Tas, kurs padavęs „Draugo“ patarimą apdrausti darbininkams savo gyvybę ant šiek tiek didesnės pinigų sumos, turėtų būti neįsivaikęs, kaip darbininkas, kuris mokėdamas už savo gyvybę, bet darbdavys. Tas, kurs padavęs „Draugo“ patarimą apdrausti darbininkams savo gyvybę ant šiek tiek didesnės pinigų sumos, turėtų būti neįsivaikęs, kaip darbininkas, kuris mokėdamas už savo gyvybę, bet darbdavys. Tas, kurs padavęs „Draugo“ patarimą apdrausti darbininkams savo gyvybę ant šiek tiek didesnės pinigų sumos, turėtų būti neįsivaikęs, kaip darbininkas, kuris mokėdamas už savo gyvybę, bet darbdavys.

Taip rašo mūsų korespondentas. Turime pripažinti, kad jo čia daug tiesos yra pasakyta. Tik savęs pateisinimui norime pažymėti du dalykus. Straipsnio „Neskriausime savo brangiujiu“ autorius nei manė nemanė užgaulioti darbininkų, kuriuos, kiek mes žinome, jisai moka gerbti. Kalbėdamas apie svaigalų vartojimą jisai išreiškė, kaip vėliau pamatysime, skaudžią tiesą, del kurios darbininkams užsigaulyti nereikėtų, juo labiau, kad girtybė šandien tai dar visuotinė liga, bendra visiems luomams ir visoms tautos. Antra, mes ne norėtume sutikti su „Draugo“ kritiko nuomone, kad tiksliai darbininkai arba buvusiųjų darbininkai gali turėti ir išreikšti teisingą nuomonę apie darbininkų reikalus. Mažne visi mūsų inteligentai, kad ir šandien galbūt duoną valgo, tačiau ir juosda duonos beveik visi yra ragavę. Juk mažne visi jie paeina iš valstiečių luomo, taigi ir darbininkų padėjimas jiems gali būti suprantamas. Antra vertus, mes nestovime ant pagrindo luomų kovos, vienų neapykantos kitų. Mūsų nuomone tikroji pažanga turėtų būti remiama luomų bendradarbiavimu, solidarumu: daugiau galintieji ar mokantieji turi padėti silpniesiems. Darbininkai neturėtų pykti ir neikinti kitų luomų, jeigu šie norėtų jiems pagalbos ranką ištieti.

Tiesa, kad šių dienų tvarka yra bloga. Darbininkus kapitalistai išnaudoja ir skriaudžia. Ir milijonieriai apšvaistai šandien, ypač čia Amerikoje, dar nėra suvaldomi. Aiškiasianis to išrodymas tai paskutinieji Colorado atsitikimai, kur del atkalamo

ir užgaidų vieno milijardierio, darbininkai kankinami badu ir liejamas jų kraujas. Ir kiekvienam turi būti aišku, kad taip visuomet negali būti, kad tą tvarką ir darbininkų padėjimą reikia gerinti. Tik vienas klausimas, kur yra tikras kelias, vedantis prie darbininkų gerovės. Trumpame rašinyje vieno to klausimo kaip reikiant neišvildėsi ir mums neskyk reikės grįžti prie jo. Čia tik apamai savo nuomonę tame dalyke paakysime. Darbininkus išgelbėti ir gerovę atvesti gali tik šviesa, dora ir vienybė. Prie kapitalizmo pajėga darbininkai turi pastatyti savo pajėgą, kuri būtų tvirta, kaip doriškais taip ir materialiais turtais. Sunku būtų pasakyti, kuris iš tų pamintų dalykų (šviesos, doros, vienybės) labiau yra darbininkams reikalingas. Visos trys yra lygiai reikalingos. Tamsų darbininką netik Rockefeller'is, bet ir paprastas žydėlis, jeigu norit ir mūsų biznierių, ar saluoninkų lengvai išnaudos. Taigi reikalinga šviesa. Patvirkęs, tuščias, saumylis darbininkas niekuomet nebus darbininku luomui naudingas. Jis nestatys, bet griaus, nedidįs darbininkų galybė, bet mažins. Jo nepavilioti nei idealų gražumu, nesuvaldysi nei geležinė disciplina. Taigi reikalinga ir dora. Šviesai gi ir dora esant lengviau pasiekti ir trečiają — vienybę, be kurios taip pat ant darbininkų tik tie neįsivaikės, kurie to nenorės. Norinčių gi padidinti ant darbininko sprendo, kaip žinoma, nutruksta. Daugiau visų tų dalykų tarėjo Anglijos darbininkai, negu Amerikos ir delto ir augstesnių gerovės pasiekė ir sutvėrė galybę, prieš kurią ir kapitalas turi kartais nusilenkti. Atsiminkime didįjį Anglijos anglekasių streiką, istiktis prieš trejetą metų ir davusį darbininkams tokį puikų leimėjimą.

Šviesai dora ir vienybei esant darbininkai turės atik didelę moraliską pajėgą, kuri bus nesulaužoma ir prieš kurią visi tarės nusilenkti, bet taip pat jie galės sukrauti ir didelę finansų pajėgą. Prie to viso veda kooperacijos (bendro veikimo) kelias, ypač vartojimo srityje. Darbininkai jungiasi, kaip vartotojai, pirkejai, uždeda savo krautuves, dalį pelno iš jų krauna ir krūva ir prieina prie didelių kapitalų, kuriais paskui steigia savo ir didžiausias dirbtuves. Anglijos darbininkas-kooperatorius jau priejo iki to, kad visų savo gyvenimo reikalus galis patenkinti savo pajėgomis: jis eina ir savo krautuve, kur jisai prisidėjęs nariu (ne mažiau \$10, kuriuos galima išmokėti ir dalimis), perkasi sau reikalingų daiktų, kuriuos išdirbo darbininkų draugijų Sąjungos fabrikai. Ir prie krautuvė, fabrikų vedimo ir tvarkymo kiekvienas narys turi balsą, dalyvauja rinkimuose ir gali teisingai su pasididžiavimu pasakyti: tai mano krautuvė ir mano fabrikai. O kada ateina pas juos kapitalistas ir pasiulo jiems savo kapitalus ant nuosimio, darbininkai jiems atsako: ačiū jums. Mums užtenka ir savo pinigų. Jeigu norite, duokite, mes pinigų priimsime, bet nuosimėjų jums nemokėsime. Štai kame ekonomini ir socialini klausimo išsivysimas. Ar bus baisūs kapitalistas, kuomet jo kapitalas nebeneš jam nuosimėjų? O prie to Anglijoje jau iš dalies pradeda prieiti. Kaip parodo pastarųjų metų skaitiniai Anglijos kooperacijos — prie anglų vartotojų draugijų priguli arti 3 milijonų narių, kurie turi sudėję ar sutaupe savo krautuvėse suviršum 300 milijonų rublių ir daro metinės apyvartos suviršum milijardą (tūkstantį milijonų) rublių. Jau prieš porą metų Anglijos kooperatoriai turėjo išdirbami narius reikalingi daiktai, turėjo net savus laivus, kuriais vežiojo savo prekes po visą pasaulį. Kaip sau norite, tai jau didelė pajėga. Paskutiniaisiais laikais Anglijos kooperatorių didžiausias rūpinimas yra nukreiptas ir tam tikrą kooperatyvinių auklėjimą. Įsitikinta, kad geras kooperatorius gali būti tik doras teisingas žmogus, mylintis savo artimus, norintis dirbti ir pasisėti ir kito labui. Taigi nebūn-

tenka jiems susirinkimų, pasikaitų, lapelių, knygų, kuriomis buvo ligšiol platinamas kooperatyvinių susipratimas; jie steigia dabar tam tikras kooperacijos mokyklas, kur vaikeliams nuo mažens kooperacijos idėjos yra skiepijamos širdysna. Aiškūs dalykas, kad čia yra daug vietos religijai, kuri tik viena gali ir pasekmingai gali žmogui meilę artimo įskiepyti.

Taigi visos tos organizacijos, įstaigos, knygos, laikraščiai, kurie ir kurios platina darbininkų apšvietimą, kelia jų dorą ir veda juos į vienybę — yra geros, darbininkams pageidautinos, nes veda prie jų gerovės ir socialinio klausimo išsivysimo. Išaugus darbininkams tokia galybė — nereikės jiems, stverties peilio ir eiti skersti kapitalistų. Jie eis ir tarsis su jais kaip lygūs su lygiais ir drąsiai galės savo reikalavimus statyti, su kuriais turės skaityties net ir Rockefelleriai.

Žinoma, kad priešus prie to visa, reikia pereiti ilgą ir sunkų kelią. Reikia išauklėti naują dvasioj ir naujais pamatais išstis kartas. Reikia padėti daug darbo ir pasivietimo. O čia tuo tarpu darbininko „prieteliai“ socialistai siūlo jam rojų jau rytą, rodo jam apgaulingą laisvę, traukia jį nuo Dievo, Bažnyčios, ir nustumę jį nuo doros pamato, tik dar didesnin vargan inkampina. Social-demokratija organizuoja proletariją, kad, valandai išmūšus, vesti jį į kruviną kovą, į revoliuciją. Bet iš kraujo klanų, kuriuose jie žada skandinti kapitalizmą — ne išdys meilės žiedai. Lieti kito kraują, žudyti žmones gali tik tie, kurie patį žmogišką jausmų mažai turi ir iš tokių žemiško rojams nesudarysi. Prie varta visuomet gimdo tik prievartą ir mes negalime turėti nei mažiausio užtikrinimo, kad social-demokratijos vadai, laimėję kovą su kapitalizmu, išmaudę savo kareivius kraujuose, — kad jie neįves dar didesnės prievartos ir persekiojimų, nes kurie yra garantija, kad tie neapykantos pilni ir patvirkusieji laisvę pamėgę jų pasekėjai, kad staigiai stebuklingai atsimaitys: ims juos mylėti, šventai klausytis; iš nuožnių pasidarys švelniai, iš liutų avinėliai, iš egoistų altruistai — pasivietėliai. Ne, to nebus! Jie prie bile progos imš šiauties prieš naujus savo ponus ir naujus surėdymus. Tokiems neintiksi, ir veikiai reikės juos imti į nagą ir dar aštriau juos persekoti, negu tai daro dabartinės kapitalistinės valdžios.

Tiek ši kartą apie darbininkų klausimą. Bet yra dar vienas klausimas. ar šiuo keliu eisi prie geresnės tvarkos, ar kitokiū, vis delto aišku, kad kapitalizmas dar ne vienus metus engs ir išnaudos darbininkus. Nereikia būti pranašu, kad tai permatyti ir nereikia būti mokslinei, kad tai suprast. Didelės permainos neįvyksta staiga. Gerbiamesiems „Draugo“ skaitytojams mes pastatytume du klausimus, kurie iškilio iš mūsų kritiko laiško:

1) Prie dabartinių sąlygų ir uždabry, vidutiniškai uždabantis darbininkas, ar gali savę ir savo šeimyną aprūpinti bent šiek tiek žmoniškai?

2) Jeigu gali, tai ar turi jis tai padaryti, kad kartais net atitraukdamas iš savo malonumų, — ar, priešingai, jis turi laukti, kol kapitalistai, krandaime iš darbininko prakaito savo milijonus, bus priversti patįs apdrausti darbininko sveikatą ir gyvybę. (Anglijoje ir apdraudimo kasas moka lygiai darbdaviai, lygiai darbininkai).

Gerbiamesis J. Raibikis į pirmąjį klausimą atsakė: negali. Į antrąjį aiškias atsakymo nedavė, tik iš visa ko galima spręsti, kad jisai būtų linkęs laukti darbininkams geresnio surėdymo.

Vidutiniškai darbininko dienos uždabry Raibikis nustato pusantro dolerio. Vidutiniškai burnų skaičių, kurias reikia iš tų pinigų maitinti, parodo 5, 6, tai yra: darbininkas, jo žmona ir 3 ar 4 vaikai. Jeigu socialai pavalgyti ir maždaug padoriau apsidrėdyti, tai ar liks iš to uždabro tiek, kad apsidraudus sveikatą ir gy-

vybę ir bent šiek tiek aprūpinus ir savo dvasios reikalus. Tokių mokymų gali būti štai tiek:

1) Įsirašius į susivienijimo IV. aji skyrių (ant \$1000) metinio mokesnio priėmus įsirašiusio amžių: 30 metų \$16.44 Sveikatos apdraudimo mokesnio (\$10 į sav.) metams 6.00 Parapijai 6.00 Nario mokesnis „Blaiivybės“ draugijai (toks darbininkas negeria, o kad blaivam lengviau išbūti, įsirašo „Blaiiv.“) 1.20 Labdarybės d. nario mokesnis (jis turi bent šiek tiek skirti sušelpimui tikrų varguolių, našlaičių ir tt.) metams 1.20

Iš viso metams \$32.84, arba mėnesiui \$2.74, vienai gi savaitei 63 centai, vienai dienai 9 centai. Taigi ir klausimas, ar darbininko duonai kasdieninei, drabužiams ir butui užteks \$1.41 ir ar liks jam iš jo dienos uždarbio 9 centai jo ateičiai aprūpinti ir jo dvasios reikalams. Šito klausimo išrūti vieni nesiivime. Rūškime jį bendrai ir laikraštiniškai, ir darbininkai.

Mes nuo savęs pastebėjime tik šit ką. 1) Be jokios abejonės, nevedusieji žmonės net ir su šituo uždabriu gali tėsėti daugiau negu 9 centus skirti kasdienįs savęs apdraudimui ir savo dvasios reikalams. 2) Taip pat gali juos skirti ir visi tie, kurie daugiau uždirba negu \$1.50 per dieną; tokių rasis taip pat nemažai. 3) Daugelis net ir iš tų vedusiųjų, kurie uždirba tik \$1.50 galėtų tuos 9 centus atskirti, jeigu neišleisų jų alui, vartojamam kasdien prie valgio. O kadangi su tomis „pantėmis“ ir „dinerkiem“, kasdien vartojamoms, darbininkai turi daug nuostolio savo sveikatai (kas jau aiškiai yra išrodyta), tai ir galima būtų drąsiai patarti vietose toms „dinerkėms“ skirti anuos 9 centus savo apsidraudimui ir dvasios reikalams.

Ką jau besakyti apie tuos, kurie dešimtimis ir šimtais dolerių neša kasmet ir salūnus. Kuo labiau ims — jie mažint savo mokesnius girtybės dievaudimui ir ima skirti tikrėmsiems savo reikalams, tuo bus jiems sveikiau ir naudingiau. Kad tos šimtinės darbininkų pragėrimų pinigų nebuvo „Draugo“ iš pirmo išlaužtos, bet iš tikrojo gyvenimo paimtos — išrodysime kitame „Draugo“ numeryje.

„KATALIKAS“ TIKI Į DUSIOS NEMARUMĄ.

Pradėjus „Katalikui“ spaudinti gyvai paimta iš „Aušrinės“ straipsnį „Apie mirtį“, kur išrodinėjamas viso žmogaus mirtingumas, taigi ir jo sielos, — galima buvo manyti, kad „Katalikas“ nustojt tikėjęs į dusios nemarumą. Tai jam ir prikiš 18-ame „Draugo“ numeryje „Lietuvis inteligentas“. Dabar „Katalikas“ 20-ame savo numeryje išpažįsta tikįs į dusios nemarumą, savę gi pateisinimui ima klaidingai aiškinti „Aušrinės“ tekstą, kad ten buvę sakę tik apie kūną, kurs po mirties nieko negalįs atminti apie savo gyvenimą. Tačiau kadangi tame „Aušrinės“ tekste aiškiai kalbama apie visą žmogų, taigi apie jo kūną ir sielą tai čia aiškiniamas „Kataliko“ per daug jau yra laisvas. Žmogus, prie sienos prispirtas kad jau nebeturi ką sakyti, visai išsisukalioja. Tačiau čia svarbiausia yra tai, kad „Katalikas“ vis dar neįstiga apčiuopti sau tikro pamato nei išsidiirbtį sau tikros pasaulėvalgos. Norėtų būti kataliku, bet ir pirmievybė su laisvamanybe jam kvepia, tat ir blaškosi į šalis, ir uosto, iš kur stipresnis vejas pučia. Apie „Aušrinę“ „Katalikas“ štai ką sako:

„Aušrinė“ yra Didžiosios Lietuvos lietuvių moksleivių organizacija. Bet „Draugui“ nepatinka, kad „Aušrinė“ yra taip vadinaujų pažangųjų moksleivių, Gi kas yra pažangus „Draugo“ akysse persistato nekrikščioniškas, bedieviškas.

Čia pasiskinsime „Katalikui“, kokią ingijo reikšmę mūsų gyvenime pažangumas ir pirmievybė. Ir vienas ir kitas reikšia du visai skirtingus dalykus. Pažangus yra tasai, kursai dirba rimtai ir pozityvai visose gyvenimo srityse, taisydamas gyvenimo blo-

gumus, keldamas savo tautos kultūrą, remdamas ją doros pamatais. Pažangus žmogus reikalauja ir vykina politikos laisvę, lygina socialines nelygybes, siekia ekonomikosios gerovės, visuomenės santykius stengiasi paresti teisingumu ir meile artumui. Pažangus žmogus negrįžta na to, kas žmonėms yra šventa ir brangu, kas jiems yra laimės ir doros šaltinis.

Visai kitoks yra pirmievis. Pirmievis, kad ir garsiai skambina apie savo pirmievybę, bet tikros pažangos darbais mažta terodo. Visa jo pirmievybė apsiurkšia luomų kovos ir nepykant žadinimu ir drąsiais mėginimais nepripažinti, griauti tikėjamą ir žmonijos pripažintus doros sistematus. Didžiausią pažangą jisai mato tame, kad žmonės — Dievybės atspindis bus pažemintas iki civilizinto gyvulio laipsnio. Politikoje gi, visuomenės gyvenime ir veikime pirmievis nei kiek neesti pažangus už rimtą pažangininką, nebent tik tuo, kad tuli iš pirmievių apstaulauja kruviną revoliuciją, kurios tikrieji pažangininkai ne skaito išganingų dalykų.

Taigi sulig to apibūdinimo mes ir turime pažangiąją visuomenę ir pirmieviškąją. Lietuvos pažangioji visuomenė spiečiasi apie „Viltį“, „Draugiją“, „Vairą“, „Vienybę“, „Saltinį“ ir kitus laikraščius, darbuojasi „Saulė“, „Ryte“, „Žiburyje“, „Blaiivybėje“, kelia ūkio kultūrą ir tt. Pažangioji jaunūmenė moksleiviai — tai „Ateitininkai“, susispietę apie savo organą „Ateitį“.

Lietuvos gi pirmieviai, susipietę apie „L. Ūkininką“, „L. Žinias“, — pirmieviai moksleiviai apie „Aušrinę“ — rimto darbo nedirba, vien pyksta ant krikščioniškos visuomenės (kurą jie pravadžiuoja „klerikalais“), kam ji viur riuntuosius darbus apėmus, šmeižia krikščioniškus veikėjus, ypač kunigus, ir kur tik ir kada tik gali grybšteli Bažnyčią ir tikėjimą.

„Katalikas“, kaip matyt užjaučia labiau „Lietuvos“ pirmievis, negu krikščioniškąją visuomenę, todėl ir galėtume partiti jam vadinties ne „Kataliku“, bet „Pirmieviu“. Bus bent aiškiau.

KOLEGIJOS FONDAS.

Gerb. kun. J. Kasakaitis iš Rochester, N. Y. priėmė kolegijos fondan \$50.50. Tie pinigai tapo surinkti laike prakalbų, kurias parengė Sv. Petro ir Pauliaus draugija paminėjimui 25 metų Maironies literališkojo darbavimosi sukaktuvių. Gerb. kun. Kasakaitis prabėjo į susirinkusius apie kolegijos reikalingumą ir paraginuo aukoti tam tikslui kiek kas gali, — ir liko surinkta augščiau minėtoji suma. Jei kun. J. Kasakaitis pavyzdį sektų ir kiti mūsų kunigai, veikėjai ir prakalbų rengėjai, tai taip reikalingos mums įstaigos, koki yra, kolegija, nereikėtų mums laukti šimto metų. Šiandieną įvairiose vietose yra rengiami apvaikšiojimai paminėti sukaktuvėms 10 metų atgavimo spaudos. Puiki progą šitą nuveikti tautos išdo ir kartu kolegijos naudai. Apvaikšiojimo rengėjai labai patarnaus savo tautai, jei nepamirs Tautos Fondo ir kartu savo kolegijos.

Kun. J. Misius, Feder. pirmin.

TYLIANTIS LAIKRODIS.

Sename dvare, kur praslinko mand jaunų vyrų, mano laimės dienos, buvo keletas laikrodžių, o kiekvienas iš jų kitokiu vis balso išmūškėdavo trumpas, bet linksmas valandas. Skobniniame kambaryje, puikių ir gan didelių rakandų tarp, radosi siaura, gan augsta raudonmedžio šepelė, o jos viršuje linksmi juokavo, it malonus, baltas veidas, kurantinio laikrodžio skridinys, kurs reguliariai kas valandą plonu savo diskantu išgiedodavo vieną ir tą pačią melodiją, žinomą iš „Balsiojo Dvaro“.

Žaidžiamajame, ant kaminėlio, kempinių vazonų tarp, stovėjo empirinis laikrodis iš bronzos. Ant to laikrodžio, iš marmurinų stulpelių, su nuleistais sparnais, rėmėsi Amoras, kurs, nežinia del ko, tas laikrodis taip tyliai ir mūšė valandas, jog iš stikėjimas.

Trečiojo kambario negalima buvo visai išgirsti. Ir del to gal, baltajame dvare, mano jaunystės dvare, visados viešpatavo tokia tyla, ramybė ir palaima. Vaikų kambaryje, žaliame ir išpuštame žaliomis užlaidomis kambaryje, kurin tankiai paaukštelėdavo paukščiai, manydami sau, jog gal ir del jų randasi lizdas iš lapų arba žolės, kabėjo ties kamoda laikrodis su gegute. Gegutė išsoknydavo iš medinio namelio visuomet prieš pasibaigiant valandai, bet kuknuodavo tas valandas taip greitai, jog tankiausiai nespėdavau jai prisizūrėti ir ji jau būdavo atgalios savaime namelyje, o durulės visados užsiskleidavo per greitai ir per tai negalėdavo niekados pasakyti man to naivio, žavėtinio žodžio, kurio laukiau per visą mano jaunystę — laukiau dar ir šiandien...

Labiausiai naivus laikrodis buvo mano tėvo kambaryje. Stovėjo ant biuro, storų knygų ir folijų tarp, ir tylėjo. Valandos bėgo, o jis vis ištikimaiėjo sau su ramiu ty valandų bėgimu, bet — neturėjo balso. Jis buvo puikus, iškilus, misteriškas sudarytas iš sidabro; pakejo, rods, iš Stanislovo Augusto laikų, o del tėvo buvo jis kokiū tai brangiu ir paslaptinų palikimu. Vadindome jį visi „karalium“, nes viršuje buvo mažas karaliaus karūna. Niekados nemaniau kitaip apie tą laikrodį, kaip tik apie nudetromuotą karalių, kadais buvusį garbės pilnybėje, o šiandieną netekusį balso nei valdžios ir pas kurį tylėjimas yra šiandieną gal vienatiniu jo majestotu ir galybė!

Vargšas tas „karalius“, kurs tylėdame, baltame dvare rodo valandas — vienodas ir be jokios iškilmės!

Nuo jauniasių dienų turėjau aš naivų persitikrinimą, jog diena, kurioje prakalbės tylūs laikrodis, bus kitokia ir tuo pačiu sykin puikiansioji bus valanda mano gyvenime!...

Laukiau...

..Sv. Silvestro dienoje, tėvas reguliavo laikrodžius, ydant vienbalsiai ir kas link sekundos, iššmūstė dvyliktą valandą. Vaikštinėjo su kopetėlėmis iš kambario į kambarį ir vis ką tokio prie jų meistravo, bet seni laikrodžiai, neatsižvelgiant viso turo trisdeš, niekados nesantaikavo su savim. Visados skubindavo arba vėlindavo kokias tris ar keturias sekundas — ir net tada kuomet mums rodėsi, jog viskas yra tvarkoje, tėvas jausmingomis savo ausimis, pripratusiomis prie slėpingos dvaro tylos, atjausdavo subtelių skirtumų.

— Ką reiškia viena sekunda... — maniau tada.

Bet tėvui svarbu buvo kas link jos taip labai, kaip kad apie ašimnastį būtų svarstoma... Nesmėjti žmonės, ištikrųjį, labiau kainuoja vieną valandėlę, negu jannieji...

Suveniantame (paviršutiniai) laikrodžių chore, kuriame triuvalė noto viršino visus kitus užkims vurtvės laikrodžio basas, mušas taip laisvai, it laukė ir męstė, ar tramdyti kitų laikrodžių harmoniją; stovėjo tuo laikrodžio. Jis gi, jeigu muštų, tai išduotų gal giliausią ir gražiausią notą — bet niekados nemušė... tyli.

Ar gi būtų tuščias ir norėtų, ydant mes be galo manytume, jog tik jis, jis tik vienas tėturi gražiausią garsą? Jog tai jis, o ne kiti muša tikriausią valandą, šiek saulės ir žvaigždžių, kurios šviečia nuo amžių?

..Sykį nutariau padaryti tėvui nepasitikėjimą ir tai paslaptis, Silvestro dienoje, paaukėmė iš miesto laikrodininkų, kurs turėjo tyliantį laikrodį užtaisyti taip, kad, o dievaži! pačioje pusianaktėje, kuomet užsėsimė aplink šeimynos stalą, prijungtų savo „karaliaus“ balsą prie visuotinio choro...

Laikrodininkas paliepė vaikams išsinešdinti iš kambario, ydant jam netrukdytų jo darbe, taip išbėgomė daržan, kuriame viskas buvo apdengta balta staltiese, ydant sušalę paukščiai ir visi kiti galėtų taip pat prie vakariėnės — ir nematėme, kaip laikrodininkas reguliavo tėvo laikrodį. Turėjo tai būti visiems nepasitikėjimas.

Bet mažoji D., kuri visuomet suteikdavo piktumą žmonėms, druginams ir gėlėms, išpasakojė viską tėvui pirm negu vakariėnė paduota — ir tėvas atakirėpė į mus su išmūtinėjimu, jog be reikalo liečiamės laikrodžio, kurs jam yra brangiausias palikimu po pasimirusiu draugu, kurs žuvo kevoje už Tėvynės garbę. Taip tėvas pasakė labai nusiminusiu balsu: „tuomet sušino čia, jog tas laikrodis vien del to tyli, jog griaudus jo balso garsas sutramdytų mums visus mūsų jautystės laimę ir jeigu staiga pradėtų mušti valandas, tuomet jau niekados baltajame dvare niekas nebematytų linksmas juokamo ant mūsų veidų...

Net truputį užsirusinės buvo tėvas, jog padarėme tai be jo žinios, bet jo rūstumas, kaip visados, neilgai tėtėdravo. Tuojaus palietė užsipa laikrodžio tamprę, atimdamas nuo jo balsą, o vėl vėl padarė tyliaučia.

Ir taip neišgirdome iki šios dienos „karaliaus“ balso, bet tankiai sapnuojasi mums nakties matymuose ir jaučiame neramų mūsų širdžių gėlmėse, jog jis kada nors iš savęs išduos giliausias ir gražiausias melodijas, kurios apkurtins visas kitas...

Vertė A. Matutis.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

SEIMAS! SEIMAS!

XXIX Seimas Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje įvyks 2, 3, ir 4 dienas birželio, 1914 m., Waterbury, Conn.

Pagal konstitucijos tiesas, kiekviena kuopa ar draugija gali siųsti po vieną delegatą nuo kiekvieno 50 pilnų narių. Kuopos ar draugijos, kurių skaičius narių žemiau 50 gali siųsti delegatą jei turi nemaziau dvidešimties pilnų narių. Mažesnės kuopos ar draugijos, neturinčios nei po 20 narių gali siųsti delegatą jei tik atstovaus nemaziau dvidešimties pilnų narių. Kiekviena kuopa ar draugija prigulinti prie Susivienijimo, turi teisę surašius pasiūlyti seimam įnešimus per savo delegatą, arba jei neuimčia delegato, tai laiku, bet toki įnešimai privalo būti palaidyti kuopos ar draugijos viršininkų parašais ir antspauda. Delegatai pribuvę seimam būtinai, privalo turėti su savim savo kuopų ar draugijų mandatus, su parašais valdybos ir antspaudomis.

V. Lapinskas.

S. L. R. K. A. prez.

29. Seimas Susivienijimo L. R. Katalikų Amer. prasidės utarniko ryta. 9-tą valandą iškilmingomis. Sv. Mišiomis Sv. Juzapo Bažnyčioje kamps Congress ave., ir John gatvių po mišių visi delegatai kviečiami pribūti į Sv. Juzapo parapijinės mokyklos salę, kur bus laikomos seimo sesijos 49 Congress ave. Telegram., laiškus, įnešimus ir t. t. 29 seimui siųskite žiu adresu Rev. P. Saurauskaitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn. Delegatams apsisojimo, Hotelei paimti šie: The Elton, Hotel prie Pat Exchange, Place. Brangėmis, antras—Hotel Connecticut and Center st. pigėmis panedėlio vakare 1-mą birželio prakalbos dainos ir deklamacijos, utarninko vakarą bus giedama opera „Palangos Mergelė“, serdos vakarą koncertas ir žaishai, ketvergo vakare margumynų, puota išleidimui svečių.

Veikiantis komitetas. Pirmininkas — Franas Šopis, 63 N. Leonard str., Waterbury, Conn. Sekr. S. Cibulskis, 3 Penn Pl. Waterbury, Conn.

Waterbury, Conn.

Šiuo pranešime visoms kuopoms ir nariams S. L. R. K. A. Waterbury, Conn., jog bus suėjimas utarninko vakare 26 d. gegužės, 1914, 8 val. vakare (po pamaldų naujoje parapijos svetainėje. Kviečiame visi nariai paskirtu laiku pribūti, nes bus suteikta svarbuo 29-to seimo informacijos taip-pat bus išdalinamas S. L. R. K. A. ženklelių. Visi privalo juos pasiimti.

Susivienijusių kuopų

Komitetas.

RUOSKIMAS Į SEIMĄ!

Prieš kiekvieną seimą mūsų

Susivienijimas šiek tiek atėja.

Bet gal dar niekuomet tokio gy-

vumo nebuvo pastebima, kaip prieš šiuo metų seimą. Gyvenimas išleko naujus svarbius klausimus ir reikalus, į kuriuos šių metų seimas šiaip ar taip turės atsiliepti ir juos išrišti. Iš daugelio tų reikalų svarbiausieji — tai pašalpos ligoje įvedimas ir susivienijimo legalizavimas visose valstijose. Jei gu tik tuodu reikalų seimas pasiekmingai išrištų, ir tai jau būtų nuveiktas milžiniškas darbas ir mūsų susivienijimui prasidėtų nauja gaidynė. Delko! Delto, kad nebuvo ligos pašalpos skyriaus ligšiol daugeli net ir prielankių susivienijimui žmonių nuo jo atstumdavo. Kai susivienijimas ims šelpti netik mirusiųs, bet ir gyviusius, tuomet narių skaičius, aiškus dalykas, ims žymiai augti. Reikia taip pat mūsų susivienijimui legalizuoti, nes argi mums malonu girdėti priekaiščių mūsų idėjinį konkurentų, vadinamųjų mūsų susivienijimo nelegališką organizaciją ir bauginančių net patraukti ir teisma organą tos nelegališkios (anot "Tėvynės") organizacijos, kam tas organas patarimas katalikams nesidėti prie tautiškojo susivienijimo, o vertėms laikytis savojo, lietuviškai — katalikiško. Ne tik "Tėvynė", bet ir bile susk — kerštininkas, ir gali mūsų susivienijimui grumoti, kol jis nėra visur įregistruotas.

Taigi jeigu visuomet turėjome rinkti seimo delegatus rimtus ir išmintingus žmones, tai ypač tai turime padaryti šiemet, nes nuo šių metų seimo gal priderės visa mūsų susivienijimo ateitis.

Rinkime todėl iš mūsų tarpo kuorimčiausius, kuoviesiausius knoblaiviausius žmones. Rinkime tokius, į kuriuos nei vienas nei biznieri, nei politikieris nei nedrįstų priesti su pasiūlymu margyčių.

Rinkime tokius delegatus, apie kuriuos tikrai žinome, jog jiems susivienijimo gerovė tikrai ir neveidmainigai rūpi. F—as.

BROOKLYN, N. Y.

115 kp. Extra susirinkimas bus 24 d. balandžio šv. Onos bažnytinėje salėje tuojuos po sumos. Vi ai nariai privalo susirinkti, nes bus svarstoma svarbus reikalai delei reformos S. L. R. K. A., taip pat rinkimas į Seimą delegatų. Privalo ateiti kiekvienas ar būtų užsimokėjęs ar neužsimokėjęs. Komitetas.

Donora, Pa.

88 kuopos S. L. R. K. A. laikys extra susirinkimą, nedėlioje 24 gegužės, tuojuos po pamaldų, po bažnytinėje salėje. Taigi melidziam visų narių būtinai ateiti į tą susirinkimą, nes yra labai svarbus reikalas ir svarstymas apie įnešimus.

Kurie dar neprigulite prie susivienijimo pasistengkite prisirašyti, nieko nelaukiant. Rašt. F. M—ka.

Ashlay, Pa.

69 kuopos S. L. R. K. A. atsi-bus extra susirinkimas 24 d. gegužės, 1914 m. 103 South Main st., Prašau visų narių sueti, nes turėsime daug svarbių reikalų. Rašt. Ant. Malinauskas.

Wilkes-Barre, Pa.

Geg. 24 d. 17 kuopa S. L. R. K. A. Lietuvių parapijos bažnytinėje svetainėje rengia vakarėlį su dainomis ir prakalbomis.

Kas nori laimėjimą ir laimingai praleisti nedėlios vakaro laiką, nuširdiai kviečiame atsilankyti ir bendram pasilinksminimui dalyvauti. Koncertas prasidės 7:30 val vak. Įžanga suaugusiems 15c. vaikams 10c. Kuopos Valdyba.

Homestead, Pa.

S. L. R. K. A. 38 kuopa turės extra susirinkimą, nedėlioje 24 gegužės 1 valandą po pietų. Visų draugų melidziam susirinkti bus svarbus reikalai del seimo nutarimų. Užviečia Komitetas.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

Praejusiam "Dr." numeryje prieraše po paveikslu (3 pusl.) klaidingai padėtas Wilsoniutės vardas. Vietoj Margarieta turėjo būti Eleonora.

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičunas.

Dr. A. L. Graičunas mieša noru duos atakynus "Draugo" skiltyse hygienos ir sanitarijos klausimus, kaip apsaugoti nuo ligų. Jei gu būtų stoka vietos, ar i kokius klausimus netiktų atsakyti per laikraštį, tai bus atakoma laikais tik tuokart reikės prisigyti ad-reas ir krasos ženklelis. Dr. A. L. Gr. nestatys diagnozės ir neratys receptų pavieniams asmenims jų ligoje; todėl i tokius reikalavimus ne bus atakoma.

Klausimas: p. T. M. iš Waterbury, Conn. rašo: Mano pustrėčių metų sūnelis serga tokia liga, kaip sėdi ant savo rikalos su skausmu išeina jam žarna. Bu-vau pas daktaro, jis sako reikia operaciją daryti, davė vaistų tep-ti, bet nieko negelbėjo. Kas rei-kia daryti?

Atsakymas: p. T. M. iš Water-

bury, Conn. Tai dažnai girdi-mas motynų nusiskundimas ir di-džiai nesmagus keblis, bet leng-vai gydomas be jokios operacijos. Liga toji dažniausiai užėina, jei kūdikis yra neatsakančiai mai-tinamas. Motynos iš didelės meilės kūdikiams kemša perdaug sunkius valgius.

BLOGI KŪDIKIO PAPROČIAI.

(Žiūr. Nr. 18)

Motinos gali vienok tiems blogiems inpročiams užbėgti už akių. Jau 7-tą ar 8-tą mėnesį jo amžiaus galima pradėti jį pratinti valgyti su pagelba šaukštelio nors vieną syk per dieną ir, kada jis paaugeja, reikia suvis liauties penėti su pagelba čiulpiuko, nes kuo ilgiaus mėginsime kūdikį užmigdyti su čiulpiuku (kaip neretai duodasi matyti net ir tada, kada kūdikis yra 3 ar 4 metų), tuo sunkiau bus atpratinti jį nuo to taip blogo inpročio.

Čiulpimo yda, kaip jau minėjau ankščiau veda prie blogesnio ir žemesnio užganėdinimo jausmų, prie patzagystės ir toki kūdikis niekad nebus laimingas išaugęs; pagaliau ir jo veide visada atsi-spindės gyvuliškumas.

SPAZMAI, KRŪPČIOJIMAS, SUDREBĖJIMAS.

MALJUNGIS.

Daug žmonių mano, kad trūkčiojimas, grima-sai ir nei šiokie, nei tokie maži papročiai kūdikių, kaip krūptėrijimas, trūkčiojimas pečiais, kreipi-mas galvos ar vartymas akių yra tik papročiai, arba nerviškas iš nuovargio.

Lygiai daugelis mano, kad šv. Vito šokis yra tik blogesnė formoje apsiereikiantis trūkčiojimas — o vienok yra visiškai kita liga. Šv. Vito šokis yra tai, priešais savo norą paeinantis trūkčiojimas ir kreipimos kūno dalis. Knyga, puodukas ar kokis kitas daiktas staiga iškrinta iš rankutės kūdikio, lygiai, kad kas juos būtų išmūšęs be-rašanat plunksna (pašielis) rankose taip staiga trūk-tėrės, kad raudės išeina nevienodo didumo. Pirmiau-si ženklai galima patėmyti, kad kūdikis tampa, kaip mes vadiname meška ("Nesgrabiaila"), nes tai išmes, tai išpils, tai sudaužys kokią daiktą, kur jis visiškai to nenorėjo padaryti. Kūdikis ly-giai pats didžiai nusistebės, kaip ir mes, į tą atsitiki-mą bežiūrėdami. Ir jei tėvai laikų tą užtėmyti, tai kūdikį, atėmę iš mokymės, paguldyti į lovą ant vienos ar dviejų savačių ir jo maistą gerai pridabo-ty — ypač daugiaus duotų pieno ir kiaušinių ir abelnai maitinančių maistų, kad tuom jį sutvirtin-tį fiziškai (kūniškai), po tam palmtų ir išvežų į farmas, toli nuo persidėrimo laikyti jį, tai kūdikis savaime pasitaisyty ir daug išrūgėles ir nesmagu-mą kaip sau, taip ir pačiam kūdikiui sulaikytų.

Paprastas trūkčiojimas labai skiriasi nuo šv. Vito šokio, nes pirmasis visada prasideda nuo va-lia ir noru. Vaikas kraipo galvelę delto, kad gal spaudžia apykaklė marškinų, trūkčioja pečiais del-to, kad gal slenka kelnaitės žemyn, kreipo nosimis delto, kad joje ubagai pridžiuvę, mirkčioja ir kraipo akutėmis delto kad jos yra užsiklijūjančios, arba mastguoja galvą delto, kad plaukai ant akių užgula.

Šitie judėjimai duoda tuo tarpu žiokį — tokį palengvinimą ir tas palengvinimas yra melius ir užalgėdinantis ir kūdikis yra nolat įtemptas nerviškai iš priežasties jausmo, kad va, va ir vėl akutės užsiklijūnos, kelnaitės nuslinka, kakliukas įvarga, nosytės užsikimš ir išdžiūns, plaukai nus-linka ant akių ir tokiuo būdu be paliovos judės, trūkčiois, nes nori pašalinti daiktus jam nemielus ir erzinančius. O kas svarbiausia, tai dažnai kū-dikis nežino, kas jam kenkia, kas jį vargina ir jis ieško užganėdinimo jausmų ir, bėsielkodamas, dažnai prieina ir prie patzagystės inpročio. Mintis nesmagumo, ar gėdos del lytiškų dalių palietimo, ypač susidurus su kitais kūdikiais — o išdali ir aktyvumas, kur prie progos jis užigro nuo kitų vaikų — ir gi turi didelę įtaką į blogų inpročių atsiradimą. Beveik visuose atsitikimuose gydyto-jas (psicho-analistas) išrodo aiškiai šiuos judėj-i-mus ir trūkčiojimus kilančius pirmiausiai nuo noro kokio nors mechaninio pasiliusavimo ir buvo kūdi-ko nors vartojami vien delto, kad jis laikinai pasiliu-suodavo nuo nesmagumo.

Jei kūdikis pats aiškiai suprastų kas jam kenkia, tai jis pataisyty ir kriukis atliktas, bet jis be-veik nežino to blogumo priežasties ir, žinoma, jos neprašina, ir nors jis ir užmiršta apie buvusias kiberius, bet sykį inpratęs neliuona to dars, ir, žinoma, labai sunku atrasti sykį inpratusiam ir nors tas buvo išpradžių su tam tikru noru daroma ir kūdikis pilnai gali susivaldyti, bet jis pamiršta, ir kaip tik mintis nuslenka ant kokio kito daikto, tai jis nejauniamai tą nelemą inprotį kartoja.

Šitie trūkčiojimai trunkiasi kitąsyk per ilgus metus nežiniant, kad kūdikiai yra duotas polius ir sveikas maitinantis maistas ir tik pora metų atgal pasisekė gydytojams suprasti svarbumą proto ty-rinėjimų ir tik pasidėkavojant padėtomis tvirtoms pagrindoms proto tyrinėjimui pasisekė paeikmin-gai gydyti kūdikius nuo šio taip blogo inpročio:

Tad patartina: 1) Pridabok, kad kūdikio vidurėliai nebūtų kiėti.

2) Duok kūdikiui išsibėgioti ant tyro oro ko daugiausiai taip jis augs ir sutvirtės.

3) Duok nors sykį i dieną apelsi-nus skysčių (orange juice).

4) Del kitų smulkesnių dalykų kreipkies į vietinį gydytoją.

Patartina jaunoms motynoms nusipirkti knygutę apie vaikų auklėjimą ir atydziai perskaity-ti ir pasimokyti. Tai sutauptų daug pinigų, nes nedaleistų kūdikiams susirgti.

Yra daug smagiau ir lengviau kūdikius sveikais užlaikyti, neg jiems susirgus gydyti.

"trūkčiojimo, spazmų, krūpčiojimo, sudrėbėjimo" kūdikystėje.

Sumanus—psicho—analistas (gydytojas) aiškiai parodo skirtingumą atakirų tipų reakcijos žmo-gaus proto; ir kada jis pradeda sekti pėdsakį kū-dikio apystovos, tai yra labai panašu į keliauninką, kuris nežino iš kur atvažiuo, bet kada jis pradeda apskatinėti apie išvaizdą atkankytų vietų, miestų ir kaimelių, per kuriuos jis yra keliavęs, tai sumu-nus mokslinčius, istorikas, geografą pasako, iš kur jis pradėjo keliuonę ir kokiais keliais keliavo, tada keliauninkas primena ir pats kai-kur-ias už-mirštas vietas ir net vardus jų.

Šis būdas gydymo siekia taip toli pažinime proto (psichologijos), kur dar niekad iki šiol ne-buvo drįsta mėginti prieti žmogaus protui; dabargi jau aiškus kelias suradimui visokeriopos formos nerviškomu ir net beprotystės, o sykį surasta prie-žastis blogų kūdikystės inpročių — galima bus jų vengti.

Patiagystė.

Kūdikis užlips ant kampo kėdės, ar persi-vers per kėdę ir siubuosis arba apžers mažą kė-dę, arba atsiguls ant pilvuko per motinos kėlius ir spandys kojytėmis, arba net prispaus dreben-čiai i motinos prieglobstį. Tokiose momentuose kū-dikis didžiai rūstaus, jei mėginsi jį atimti. Ir kaip kūdikis, taip ir motina nejaučia ir nesupranta, kas tai darosi, o vienok tame laike tėmyk kūdikio veidelį — kaip jis parausta ir net neretai prakai-tas iš išmūsa. Nors vienas toks atsitikimas privalo atkreipti i tai motinos atyda ir ji turi ant toliaus aktyvai daboti ir panašius dalykų kūdikiui dau-giau neleisti. Neretai gi pasitaiko, kad kūdikį pa-veda padaboti svetimai ypatai, ar tarneitei, kuri ty-čia patrina kūdikio lyties dalis, kad kūdikis užsilai-kytų ramiai. Kaikada drapanos, besitrindamos kūdikiui begiojant, atveda jį i tą taip biauų in-protį. Niežėjimas nuo nešvarumo, arba užsikre-timas adatinėmis kirminaitėmis išaukia pirmiau-siai krapštymą, o toliaus kūdikis inpuola i tą biau-ry inprotį ir tas dažniausiai atsitinka su mergaitė-mis. Yra kūdikių kurie nors dar labai jauni, o jau atjaučia, kad tai yra kai-kas, kur pasmagina kūniškus jausmus ir, nors aiškiai nesuprasmadi, mėgina išaukti lyties jausmų užganėdinimą. Ir ka-da suranda, ypač tie kūdikiai, kurie jau buvo pri-pratę pirštukus ar čiulpiuką žisti, pereina ir in-puola tan blogan patzagystės inprotin.

Jei patzagystės neatsitiko kūdikystės laikų, tai dažnai išsiplatina tarp mokinių mokykloje; pa-prastai koks vaikas ar mergaitė, kurie jau tuo blogu inpročiu užsiminėja, gali visos mokyklos mokinius užnuodyti ir išmokyti tojo biauiaus in-pročio.

Kūdikiai ir vaikai, kurie inpuola tokian biau-rian inprotin, praranda pajėgą savo proto sukon-centravimo, tai yra nepajėgia giliai ir su atyda suatrunkti minties prie vieno daikto, pavyzdžiui, jis skaito paeakaitę ir negali jos suprasti, o dar blo-giaus negali jos kitiems apipasakoti nuodugnai, nors toji pasakaitė būtų intrupiau-sia. — Be to jie pasidaro lengviai del mažiausio menkniekio užsikratinantieji, ar jausmingi. Jie pasilieka už-pakalynę savo moksle, pradeda manstyti apie daik-tus per daug tolimus nedaugusiam jų proteliui, griebiasi išguldinėti moksliškus, ekonomiškus ir draugijinius klausimus apie kuriuos jie i mažiausio supratimo neturi ir jei nesulaiko, tai papras-tai išauga nerviški, ir nepastovūs savo būde (ka-rakteryje). Vėliau išaugę, jie tampa nusproūdi, bepročiai arba doriškai pražuvę — palaidūnai ir t. t., ir visuose šituose atsitikimuose suzinome, kad jau kūdikystėje jie žiulpė nykštį ar čiulpiuką, o paaugeję užsimindavo patzagyste.

Gydymas kaip kūdikių, taip ir paaugeusių vaikų iš to taip biauiaus inpročio yra vienatinis, tai žaismės sportas pagal jų amžiaus ant tyro oro ir vienvalinis užėmimas jų protelio kokiais nors nevarginančiais, bet atydos reikalaujančiais dar-beliais. — Čia barimas ar mušimas nieko negel-bės, bet sumaningas paaiškinimas ir pamokini-mas lyties gi gijėnos duoda patikrinančią viltį iš-gydyti iš to taip biauiaus papročio.

Vaikinai ar mergaitės 9 ar 10 metų amžiaus, kurie užsiminėja patzagystę, privalo būti atimti iš mokyklos ir išvežti ant ūkių ir ten su didžiausiu pasivėntimū ir kantrumū privalo būti jiems su-teikti visokis sportas ir užėmimas, kad sutvir-tinti juos kūniškai. Bet velytina yra, kad pirma tėvai patys gerai suprastų blogumą to inpročio ir kaip reikia kūdikis atpratinti — jei tėvai nesija-čia, kad jie yra ganėtinai patys apsipazinę, tai pri-valo kreipties prie gydytojaus ir ieškoti jo pata-rimo.

AKIŠ.

Zvilgtėrėję i D-ro P. Avižionies referatą "Aklumas ir Trachoma Lietuvoje" randame sekančią skaitlinę: "Aklų lietuvių kartu su žemaisiais visoje Rusijoje pri-skaitoma vyrų 1081 — moterų 1651 — išviso 2732.

Toliaus randame sekančią saki-nį: "Didelė daugybė aklų būtų galėję neapakti, jei būtų ieškoję ir radę pagelbą. Medicinos mo-kslas dar nepajėgia apgalėti visų aklumo priežasčių. Bet šitą vis delto gali. Taip, iš trachomos neprivaltų nei vienas apakti. Juk ir pas mus labai retai teatit-tinka matyti koks inteligentas apakęs iš trachomos, o sodziuose net pusė visų aklų yra apakę iš trachomos.

Taigi iš 100 aklų 56 apako tik-tai delto, kad jie neieškojo ar ne-rado pagelbos. Žodžiu apako tik-tai delto, kad mokslo žviesia jų nepasiektė.

Prie galo randam šį išvedimą: — Už vis dažniau sergama tra-choma lietuvių, gal delto, kad lietuviai toliau už savo kaimy-nus yra atsiliekę kultūros žvilg-nius, kad jie nežino nei pamati-nių hygienos dėsnių, kad jie ir sakomi nelabai tiki trachomą pri-limpant, ir visur tiek sveiki, tiek ligoniai, prausiasi tame pačia-me inde, dažnai net kitų prausta-me vandenyje, ir šluostosi vis vienu rankšluosčiu, o gavę tra-chomą ieško jos priežasties ne artimiausioje apystovėje, bet lau-žiai pradėjo šitą veiktį. Dau-gumoj gi vietų net labai buvo sunki pradžia vos tik tati rituali-siai darbas, bet neveizint i sun-kias aplinkybes toksai matosi kai-kurių vyrųkų pasišventimas, kad kovodami su šiomis aplin-kybėmis, darbuojasi kiek tik tai jų spēkos leidžia ir varo darbą pirmyn.

Dabar jau matoma, kad mū-sų jaunimas gan nemažą pažangą padarė. Galima priskaityti ne-mažai įvairiuose kampuose jau "Vyčių" kuopų, prabėgus tūlam laikui galima tikėtis, kad vi-es Amerikos katalikiškas jauni-mas susispies i vieną didžią or-ganizaciją "Vyčiai".

Ar gi tai nemalonu, kad ta-sai prakilus užmanymas, trumpu laiku bus įvykdytas ir kad mūsų "Vyčiai" su suvienijomais įjėgomis išėjo i "Darbo lauką", kur darbuosis labai visuomenės, tautos ir kils iš tautinio miego. Ir be abejonės daug ką galės nu-veikti ant minėtojo lauko. "Vy-čiai" stropiai žengia pirmyn, jeigu, pilnoje šio žodžio pras-mėje, bus susiorganizavę, tai yra, jeigu visos kuopos prigulės prie centro. Kuopos susitvėru-sios, bet nepriklausančios prie centro, pagal mano nuomonę ne-gali save vadinti "Vyčiais". Tai ji bus tik taip sau jaunimo ratelis. Toki kuopa jei ir va-dintųs "Vyčiais", nešioti tik pa-siskolinus "Vyčių" vardą pati nezinodama kodel. Taigi kuopa vos tik pradėdant organizuo-ties privalo atsiskauti i centrą. Ant kiek teko girdėti, kad daug susitvėrusių kuopų dar nepriguli prie centro ir laukia seimo, ti-

Pamokslinamojo lakštelio projektas.

Mūsų šalyje nemaža yra aku-mo ligų, nuo kurių daugelis žmo-nių apanka. Kitos akių ligos labai limpa, ypatingai tokios, ko-met akis traškanoja. Todėl svei-kieji tegul saugosi žmonių, kurių akis traškanoja, asaroja arba šiaip yra nesveikos. Apsiginimui nuo limpamųjų akių ligų štai kas reikalinga:

- 1) Prausis tik tai savo nuosa-viane inde.
- 2) Turėk sau skyrium rankšluostį; niekuomet nesišluostyk veido vienu rankšluosčiu su ki-tais.
- 3) Rytą, vakarą prausi veidą tyru vandeniu su muilu.
- 4) Negulėk ant svetimo priegal-vio.
- 5) Saugokis, neprisiliesk prie svetinų akių.
- 6) Nesiskolink iš kitų vaikų nosiniukų, knygų ir rašomųjų daiktų.
- 7) Jei pats turi nesveikas akis, tai knoetropiau pildyk, kas sa-kyta, kad kitų neužkrėstum.
- 8) Niekuomet nevartok akims nei kokių vaistų be gydytojo ži-nios.

Vaikas: — Mėnuo, nes jis žvie-čia naktį, o dieną ir taip žviesu. Tėvas i vaika: — Kas reikalingesnis: saulė ar mėnuo?

Kartą velnias upėje rado pa-spėstą varžą. — Kas čia būtų? — mano jis sau — bėga vanduo ir nepribėga: gal tai girtuoklio gerklė? v

MŪSŲ JAUNIMAS.

"VYČIAMS" BESIORGA. NIZUOJANT.

Net malonu darosi tėmyjant, taip sukrutusį ir subruzdusį mū-sų katalikišką jaunimą. Kur neklausai, visur organizuojasi ir spiečiasi i kuopeles, pasivadin-dami "Vyčiais".

Dar teip neseniai, minėtasis jaunimas, tarytum miegojo, bei nežinodamas organizacijos svar-bą, murksėjo kaip apmirus. Bet laikui bėgant, susispietė keli darbštų veikėjai, suprato ir pa-matė būtiną reikalą organizuoti katalikišką jaunimą ir kelti jį iš miego. Neilgai laukę pakėlė šį klausimą viešai laikraščiuose ir sutvėrė centrą; pradėjo kvesti jaunimą i darbą.

Mūsų jaunimui tarytum šio ir truko. Tuojuos kaip iš miego pabudo ir supratęs organizacijos svarbą, pamatęs savo taip išblaš-kytas įjėgas griebėsi stropiai prie darbo.

Tasai darbas, kaikuriuose lietu-vių kolonijose, pasirodė ne per-sunkus, nes pasirodė daugiau su-sipratusių ir pasišventusių, darbšties inteligentijos, kuri uo-liai prisidėjo prie organizavimo. Tokiuo būdu net kaikuriuos kuopos greit susitvėrė ir gan žy-miai pradėjo šitą veiktį. Dau-gumoj gi vietų net labai buvo sunki pradžia vos tik tati rituali-siai darbas, bet neveizint i sun-kias aplinkybes toksai matosi kai-kurių vyrųkų pasišventimas, kad kovodami su šiomis aplin-kybėmis, darbuojasi kiek tik tai jų spēkos leidžia ir varo darbą pirmyn.

Dabar jau matoma, kad mū-sų jaunimas gan nemažą pažangą padarė. Galima priskaityti ne-mažai įvairiuose kampuose jau "Vyčių" kuopų, prabėgus tūlam laikui galima tikėtis, kad vi-es Amerikos katalikiškas jauni-mas susispies i vieną didžią or-ganizaciją "Vyčiai".

Ar gi tai nemalonu, kad ta-sai prakilus užmanymas, trumpu laiku bus įvykdytas ir kad mūsų "Vyčiai" su suvienijomais įjėgomis išėjo i "Darbo lauką", kur darbuosis labai visuomenės, tautos ir kils iš tautinio miego. Ir be abejonės daug ką galės nu-veikti ant minėtojo lauko. "Vy-čiai" stropiai žengia pirmyn, jeigu, pilnoje šio žodžio pras-mėje, bus susiorganizavę, tai yra, jeigu visos kuopos prigulės prie centro. Kuopos susitvėru-sios, bet nepriklausančios prie centro, pagal mano nuomonę ne-gali save vadinti "Vyčiais". Tai ji bus tik taip sau jaunimo ratelis. Toki kuopa jei ir va-dintųs "Vyčiais", nešioti tik pa-siskolinus "Vyčių" vardą pati nezinodama kodel. Taigi kuopa vos tik pradėdant organizuo-ties privalo atsiskauti i centrą. Ant kiek teko girdėti, kad daug susitvėrusių kuopų dar nepriguli prie centro ir laukia seimo, ti-

kėdamos kad seimas permains programą ir konstituciją ir tik po seimui prisirašyti. Sveikai protaujant, tai bergdžias lauki-mas. Reikia prieš seimą visoms dar nepriklausančioms kuopoms, prisidėti ir jau ant seimo nusi-šti delegatą, bei laiška su savo sumanymais ir įnešimais.

Brangus Jaunime! Tverkime vieną didžulę "Vyčių" organiza-ciją visoje Amerikoje, būtinai prisidėkime prie centro. Savie-nikime savo išblaškytas įjėgas, nes kur "vienybė, ten galybė", žinokime tai gerai, jog sumokė-ti mūsų skatikai centran neprag-š bet atneš i tely naudą.

Šl. Kadagutys.

"LIETUVOS VYČIŲ" KONGRESAS.

7-8 liepos, 1914 bus laikytas Jaunimo Federacijos vardu "Lietuvos Vyčiai" kongresas, Brock-ton, Mass. Pagal "L. Vyčių" konstitucijos, kiekvienas skyrius ar kuopa i šį kongresą gali sių-siti savo atstovą. Atstovas pri-valo turėti savo skyriaus valdy-bos paliūdijimą su parašu vietinio klebono ar šiaip artimesnio kunigo, bet jeigu toje aplinkė-jė, kur randasi skyrius nėra jo-kiuo kunigo, tai pakanka vienos skyriaus valdybos paliūdijimo. Svečiai bus priimami kaip pa-tarėjai. Taigi nuosirdžiai kvie-čiame visus, kaip kunigus teip ir svietiškus inteligentus, kuriems rūpi šviesėms mūsų tautos atei-tis, ir jos kultūra, nes tas viskas priguli nuo gero jaunimo. Vi-sus maloniai kviečiame dalyvau-ti šiame kongrese, nes turėsime išrišti svarbių klausimų jaunimo reikaluose. Taip pat melidziam gerbiamųjų kunigų ir visų inte-ligentų padėti platinti "L. Vy-čių" organizaciją. Tverti kuopas, kur jų dar nėra, siųsti duo-kles i centro kasą ant kasieriaus vardo.

Su augsta pagarba, Rašt. S. Bugnavičius.

"LIETUVOS VYČIAI".

Apveizdos Dievo parapijos Vyčių kuopa 12 dieną gegužės turėjo mėnesinį susirinkimą baž-nytinėje svetainėje. Susirinkimas labai gyvai svarstė savo reika-lus ir pasirodė labai prielankūs viesuomenės darbiui. 24 gegužės rengiamas yra "Vyčių" vakaras, Apveizdos Dievo bažnyčios sve-tainėje ant 18-tos gatvės, kurie programos bus labai įvairūs; da-vus įnešimą, kad prie bilietų li-pinti tautos išdo ženklelius, ne tik tą įnešimą priėmė, bet dar karštai išreiškė savo pagėdavimu-s, kad visiems lietuviams tas dalykas rūpėtų. Negalima ne-paminėti ir to: koks apsiereikšė draugiškumas tarpe visų Chica-gos kuopų "Vyčių" buvo įneš-ta sumanymas, kad pakviesti k-tas kuopas "Vyčių". Sumany-

(Seka ant 6-to pusl.)

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

47ta ir Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Padėk savo sunkiai uždirbtą dolerį i Seniasę, Didžiąsą ir Tvėrtiausį Banką i vakarus nuo Stock Yord'u, kuri yra po globa Illinois Valstijos Kapitalas ir surplus 600,000.00 Vias turas 5,400,000.00. Čia yra laikomi Suvienytų Valstijų ir Chicago miesto pinigai. Patogliausia ir saugiausia vieta lietuviams laikyti savo pinigus.

Parduoda Šifortės ant ekspresinių ir pažtāvų laivų ant visų linijų ir parūpina nuo Rusijos konsolio pasportus, Priima taupinimui pinigų nuo vieno dolerio iki didžiausiu sumų ir moka už juos 3 nuosimti metams. Išrandavoja apsaugotas nuo ugnies ir vagių skryntes i kurias galima dėti pinigus, dokumentus ir kitus svarbius daiktus. Kaštuoja tik \$2.50 metams. Siunčia pinigų i Lietuvą ir i visas dalis svieto greitai, pigiai ir saugiai. Maino pinigus ant rublių, markų ir ant visų kitų viešpatyčių pagal bankavus kursus. Siųskite i Lietuvą pinigų per TELEGRAMA. Jeigu norite kad jūsų pinigai būtų i porą dieny priimti, tai pasisak per TELEGRAMA. Kaštuos tik \$3.50 už pirmą sykį. Kiti sykiai, jeigu siųsite tai pačią ypatai, kaštuos tik 60 centų nežūrint kokią sumą siunčite. Skelins pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago miesto. Perka ir parduoda namus ir lotus. Patarnavimus suteikia dykai. Kreipkities per laikus.

RAULO SU KAZIU PAŠNEKOS

Raulo piktumui nebuvo galo. Ir kur nebus! Tokio inteligentiško, tokio energiško vyruko paveikslas tapo neįdomas net j du būdais. Ir ramiausi žmogų tuo būdu iš kantrybės galima išvartyti. Tai ypatingas pažeminimas, pajukimas ir viskas ko tik norite! Nestebėtina tad, kad nuo pykčio Raulo veidas buvo raudonesnis už jo raudoną socialistišką kaklaraišį.

— Tai nemandagumas, tai noras inkšti! — rėkė jis. — Pašnekose negali „subtyti“, tai nors aplinkiniai būdais sten-gėsi koją pakšti. Ir neindėk tu man mano paveikslą, bimbeltigen-to paveikslą!

— Palauk, Raulai. Ko tu taip karščiau jasi ir rankomis mostuo-ja, lyg nuo uodų besigindama-s? — taip pratarė prisitūrinęs Kazys.

— Aha, atėjai. Gerai. Pasakyk tu man, kodėl neindėjo ma-no paveikslą j du praeitu nume-riui? Gal pabijojo? Kiti sako, kad aš tuo paveikslu išgarsinu socialistų laikraščius, o jūs tu laikraščiu bijote labiau neg vel-nias kryžiaus. Taigi nenorite, kad jie garsintų ir išsiplatin-tų. Biliai ir tiek!

— Palauk, palauk, Raulai. Dė-ti ten tavo paveikslą nebuvo jo-kio reikalo, nes aname rašny-lėje tu visai neėmei dalyvumo. Ten veikė tavo atstovai.

— Aš tau sakau, kad nedė-jo vien iš baimės socialistų laikraščių. Juk katalikai socia-listų laikraščių neapkenčia ir bi-jo.

— Tu vėl su savo baimė. Bi-joti to popierinio šlamšto niekas nebijo, o tik lenkias nuo jo, kad nesuteršus save tals nepadoru-mais, kokie randas tuose laik-raščiuose. Pavyzdžiui pamatęs kur liugny-ba, juk nelipsi j ją, jei yra kelias aplinkui apeiti. Nes, žinai, patekęs balon ne-susipurvinęs iš jos neišeisi. Taip ir su jūsu cecilikiškais laikraš-čiais, — kiekvienas padorus žmo-gus stengsis nuo jų tolyn atsi-traukti. Čia ne baimės, o tik sveiko proto parodymas.

— Palauk, Kazy, sugavau ta-ve nors sykį. Sakei esąs dailaus apsiėjimo mylėtojas, o kam tu socialistiškų laikraščių vadini cecilikiškais? Dar nuo Maikio su Povilu išmokau, kad cecilikas, tai koliojimosi žodis. Ot, tau ir mandagumas!

— Koks tu keistas, Raulai. Kaipgi kitaip ceciliką vadinsi, jei jis yra tikru ceciliku? Da-leiskim, jei kas tave pavadintų mulu, sakytum, kad toji ypa-ta tave kolioja. Bet jei mulą pa-vadinai mulu, nebus čia jokio koliojimosi; nes toks yra vardas tojo ilgausio sutvėrimo. Taip pat ir ceciliką vadinti ceciliku nėra jokiu prieš mandagumą pra-sižengimu. Mat, toks jo vardas.

— Še, kad nori, kur jis nu-šnekėjo. Bet iš kurgi tu ži-nai, kad kas nors yra ceciliku? Kas gi tavo supratimu yra cie-likas?

— Išties ilgą istoriją, jei tą viską išpasakoti. Trumpai tar-siu, kad socializmo pasekėjų yra dvi rūšys. Viena rūšis, tai tikri socialistai, siekiantieji prie nors labai abejotinos mokslinės ver-tės, bet visgi ideališko socia-lizmo. Antra rūšis — tai cie-likai. Pastarieji, prisidengę so-cializmo skraiste, platina demo-ralizaciją, ištvirkimą, nesikaj-to su nieku, moka šmeižti, me-luoti ir tai darydami nei kiek ne-rausta. Tur būt mano, kad raudona socializmo skraistė už-tektinai už juos raudonuoja. Tie tai yra tikri cecilikai. Prie tos rūšies priklauso beveik visi mū-sų nėva socialistai. Kitaip ta-riant, jie vaidina tik socializ-mo parodiją.

— Socializmo parodymas? Ve, tas ir yra. Mes rodome žmo-nės socializmą, o už tai juk ne-gali mus cecilikais vadinti.

— Kad tu, Raulai, nei žodžių nebeatskiri: parodija reiškia ką kita negu parodymas. Bet tu pateikie lig akla višta j grūdą. Kas, jei tokie musiški ceciliku darbo vaisiai yra tikrais socia-lizmo parodymais? Tad, apsau-gok mus nuo bado, ugnies, karo ir tokio socializmo...

— Ir nuo tavęs, Kazy! Tai šuktelėjęs Raulas dumė to-lyn, kaip čigonas nuo šieno pio-vimo.

(Pradžia ant 5-to pusl.)

mui labai karštai pritarta ir tuo-jau iškilo klausimas: ar „Vyčių“ kuopų valdyboms siųsti veltui ti-kietus ar ne; vienam iš narių pasa-kius, kad negalime veltui, taip pradėjo visi protestuoti, kad gal-jai gale beveik vienu balsu nutar-ta pasiųsti bilietus veltui. Toliau buvo nutarta prisirašyti prie cen-tro. Kadangi kas ketvirtadienis laikomos paskaitos, deklama-cijos ir žaishai, tai nebelineka lai-ko svarstyti draugijos reika-lų; taigi nutarta laikyti visuotini-us mėnesinius susirinkimus kas pirmą antradienį mėnesio.

14 geg. toje pačioj svetainėj buvo paskaita gerb. daktaro Rut-kausko, kurs aiškino apie girtuo-klio šeimynos padėjimą su pa-galba paveiklėlių prie magiškos lempos. Minėtos paskaitos labai didelę įspūdį padarė j susirinku-sius. Tos paskaitos apskuo žmo-nių galvas; kiek iškilo klausimų, kiek aimanavimų ar ištikrųjų rei-kės pamesti taip branginamą iki-šiolai skistimėlį. Daugybė, kiek girdėjau prisizadėjo nuo šio lai-ko pamesti tą paprotį.

Panašios paskaitos vienus trau-kia iš skurdo, kitus gi stumia j jį: kalbu apie salūnūninkus. Pats mačiau kaip vienas iš jų, klausydamas daktaro kalbos, taip buvo susinervinęs, net iš-piktumo dantis griežė, rodos, kad puls ir akies mirksnyje iš-plėš kalbėtojo liežuvi. Gaila jū bet... visiemis neintiksi. Tautos išdās irgi laimėjo per tą paskai-tą 7 dolerius.

Vytis.

MARK. TWAIN HUCKLEBERRY FINNAS

Apsaka
Vertė JONAS KMITAS

(Tąsa)

XLII.

Tamas Sawyeris sužeistas. — Gydytojo pasaka — Tamas prisipažįsta. — Teta Apolionija atvažiavo. — Laiškai. —

Ant rytojaus anksti, dar prieš pusryčius, dėdė Silas vėl išėjo Tamo ieškot, bet ir ši kartą grįžo tuščiomis. Sėdėjom visi nuliūdę ir užsimastę, net kava atšalo. Stai-ga senis paklausė:

— Ar atidaviau tau laišką?
— Kokį laišką?
— Ugi ką šiandien parsinešiau iš pačto.
— Jokio laiškio man nedavei, — atsakė teta Salomė.
— Tai tur būt pamiršau, — tarė dėdė Silas ir ištrau-kė laišką iš kišenius.

Teta pažiūrėjo ant antrašo ir sušuko:

— Ugi iš Peterburgo — nuo sesers.

Čia aš vėl maniau, kad man bus geriau prasišalint, bet kasžin dėl ko negalėjau pasijudint. Teta jau rengėsi atplėšti laišką, bet staiga metė jį šalin ir pašoko, kaip nusvilinta; ji kasžinką pamatė ir aš pamačiau: kieme, čia jau pas duris ant patalo gulėjo Tomukas Sawyeris, šalia jo stovėjo senis gydytojas ir Džimas, apsirėdęs tetos drabužiais ir surištom užpakalyj rankom. Aplinkui grū-dosi daug žmonių. Nematant pagriebiau laišką ir greit jį paslėpęs, šokau pro duris. Teta verkdamą pribėgo prie Tomuko ir suriuko:

— Jis negyvas, negyvas! Žinau, kad negyvas!

Tomukas truputį pakreipė galvą ir kasžinką suniur-nėjo, matyt buvo be nuovokos.

Teta džiaugsmingai sušuko:

— Jis gyvas, ačiū Dievui! To man užtenka!

Išbučiavus išblyškusį Tomuko veidą, teta nubėgo parengti jam lovą. Dėdė Silas su gydytoju nuėjo vidun paskui Tamą, aš pasitikau laikė nes norėjau matyt, ką tie žmonės darys su Džimu.

Vieni norėjo jį tuojau pakart už ką pabėgo ir pri-dirbo žmonėms tiek baimės ir rupesnio. Bet kiti sakė, kad pakart negalima, nes nežinia keno jis yra taigi būtų atsakomybė prieš Džimo savininką Taigį Džimo nepa-korė, bet keikė jį ir pusėtinai apdaužė. Paskui nuvedė jį tą pačią būdą, surišo rėtežiais rankas ir kojas ir prira-kino prie lovos. Užkasė skylę, kurią mes buvom padarę ir pristatė du ginkluotu sargu jį dabort.

Tuomsyk senis daktaras, apžiūrėjęs Tamą, išėjo pažiūrėt, ką jie daro su nigeriu ir pastebėjęs, kad žiau-riai su juo apsieina, prakalbėjo:

— Nekumščiuokite šito nigerio, nes sakau jums, jis nėra toks blogas. Kada aš radau ant salos tą sužeistą vaiką ir pamačiau jo žaislą, tai tuoj supratau, kad čia ne juokai. Vaikas turėjo karštligę ir klejodamas taip draskėsi, kad aš be pagelbos negalėjau nieko padaryti.

Tasyk iš krumų išėjo šitas nigeris ir tuoj išpėjau, kad tai tas pats kuris pabėgo. Tečiau jisai nepaisė, kad iš-stato pavojui savo liuosybę ir puikiai man pagelbėjo. Turėjau užtrukti dvi dieni, nes negalėjau pamesti vaiko, o vėl man rūpėjo, kaip čia suėmus tą nigerį, nes bijojau atsakomybės, jeigu bučiau leidęs jam pabėgti. Ši ryt išgirdau kasžinką einant pro šalį ir pasiūkaukiau pagel-bon. Nigeris tuo laiku pailsęs miegojo. Bematant jį su-rišova ir visi persikėlen per upę. Sakau tamstoms, kad tai netoks blogas nigeris.

— Gerai, kad tamsta tai pasakei, nes būtume jį nus-kriaudę, — atsiliepė vienas iš minios.

Daktaro pasaka šiek tiek suminkštino jų širdis, bet Džimą vis tiek surakino rėtežiais ir nuteisė maityti vien duona su vandeniu. Buvau labai dėkingas daktarui už jo gerą širdį, bet pagerinti Džimo būvį negalėjau. Pasiri-žau atlikti tai vėliau. Turėjau gana laiko.

Teta Salomė liepė man sėdėt prie Tamo lovos. Aš jos paklausiau, tečiau dėdės Silo vengiau kiek galėdamas, kad nepareikalauly paaiškinimo, kas su Tomuku atsitiko.

Ant rytojaus Tamas buvo geresnis; giliai ir ramiai miegojo. Sėdėjau pas lovą ir žiūrėjau jį jo išblyškusį veidą, kaip štai teta Salomė inėjo j kambarį ir pamojo man, kad ramiai užsilaikčiau, paskui pradėjo man kuždėti j ausį kad viskas bus gerai ir kad Silas greit pasveiks.

Staiga jis atidarė akis ir pažiūrėjęs j mus visiškai protingai, tarė:

— Ugi kas čia? Aš guliu namie! Kaip tas atsitiko?

Kur trioptas?

— Viskas gerai, — atsakiau.

— O Džimas?

— Taipgi gerai, — suniurnėjau nedrąsiai.

— Gerai! puikiai! — sušuko Tomukas. — Taigi visi sveiki ir gyvi! Ar papasakojai viską tetutei?

Norėjau atsakyti, bet teta staiga įsikišo:

— Apie ką, Sidai?

— Ugi kaip visas darbas buvo atliktas.

Koks darbas?

Juk kito nebuvo. Kaip mudu su Tamu paliuosavom nigerį.

— Sveteli mano! paliuosavot nig. — apie ką čia šneki, vaikute? Viešpatie, jis vėl pradeda klejot!

— e, aš neklejoju. Žinau, ką kalbu. Mudų jį paliuosavom — aš ir Tamas. Mudu tą padarėva ir kaip puikiai!

Teta nestengė pertraukti jo pasakos, tik klausė akis išvertus.

— Ugi, tetute, — pasakojo Tamas, — mes prisidir-bome per dienas naktis. Turėjom vogt žvakes, paklo-

dę, marškinius, tamstos drabužius, šaukštus, torielkas, peilius, miltus, giras. Turėjome braižyti tuos parašus, teplioti giltines ir karstus, rašinėti laiškus, nuo tų plė-šikų, laiptot virvę pro langą. Iškasėm skylę j būdą, pa-darėm skudurų kopėčias ir sukimšom jas j ragaišių Šaukštus turėjom dėti j jūsu žiursto kešenių, iš ten Džimas juos išsiimdavo —

— Dievuliau tu mano! šukterėjo teta.

— Turėjome nešioti j Džimo būdelę žiurkės ir žal-čius, ir taip toliau. Tuokart kada tamsta taip ilgai išlai-kei Tamą, kad jam sviestas po kepure pradėjo tirpti, vos nesugadinai viso dalyko. Mes pasivėlinom ir turėjom bėgt jiems bešaudant. Tasyk jie manę ir pašovė. Bet ne-galėjo mus sugaut, juk šunes mums pažįstami, taigi per-plaukėm per upę ant salos ir buvome saugūs. Ar ne puikiai viską atlikom, tetute?

— Kol gyva, nieko panašaus negirdėjau! sušuko te-ta. Ugi judu niekšai vaikėzai, kaip išdrįsot taip gązdinti žmonės! Patįs vos galo negavota! Na, dėkok Dievui, kad tu dabar sužeistas, nes išperčiau tau kailį, kaip tinka!

Bet Tamas buvo taip linksmas, kad visai nepaisė, kad teta barasi, tik šnekėjo ir šnekėjo.

Tečiau teta vėl atsiliepė:

Bet žiūrėk, jeigu aš tavę pagausiu vėl su juom drau-gaujant. —

— Su kuom draugaujant? — paklausė nustebęs Tomukas.

— Su kuom? Ugi su tuom pabėgėliu nigeriu!

Tamas labai rimtai manęs paklausė:

— Tamai, argi tu nesakei, kad su Džimu viskas ge-rai?

Ar jis negavo pabėgt?

— Jis? — tarė teta Salomė. — Žinoma, kad ne. Jį parvedė atgal sveiką ir gyvą ir vėl prirakino prie lovos, tik drūčiau, negu pirma. Dabar nabagėlis turės maitintis duona ir vandeniu, kol kas atsišauks, arba kol jo ne parduosime.

Tamas pasirėmė ant alkūnės. Jo akys sužibo ir nosis išsiptė. Smarkiu balsu sušuko!

— Jie neturi teisės jį surakinti! Paleiskit jį tuojau, šią minutę! Jeigu nieks manęs nepaklausys, aš pats tą padarysiu! Jis yra liuosas žmogus!

— Ką tu čia šneki, vaikel? paklausė teta.

— Aš šneku teisybę, teta. Aš jį pažinojau visą gy-veniną ir Tamas taip-pat jį pažįsta. Pana Watson, jo savininkė, pasimirė porą mėnesių atgal. Jai buvo gėda, kad norėjo Džimą parduoti, taigi prieš mirsiant suteikė jam liuosybę testamentu.

— Tai kam, po plynių užsimanei jį paliuosuot, kad jis ir taip buvo liuosas? — sušuko teta Salomė.

— Tame ir dalykas, tetute, kad jūs, moters, to ne-suprantate. Aš norėjau padaryt iš to istoriją, aš — ugi žiūrėkit teta Apolionija atvažiavo!

Visi atsigrižome ir jinai stovėjo čia jau, nusisyp-sojus, kaip visados.

Teta Salomė šoko prie jos ir danu bučiuoties, o aš tuomsyk pašmakšt po lovą! Dirstelėjęs truputį iš po lovos, pastebėjau, kaip teta Apolionija per akenius žiū-rėjo j Tamą rodos, kad norėtų nugramzditi jį j žemę, pas-kui atsiliepė.

— Verčiau nukreipk savo veidą nuo manes, Tamai. Tavo vietoje aš nedrįščiau pažiūrėt žmogui j akis.

— Balandėle, kaip tu apsirikai! sušuko teta Salomė.

— Ar gi jis būtų taip atsimainęs? Ugi tai ne Tamas, tik Sidas. Tamas tik ką čia buvo, bet — bet — kur dingo Tamas?

— Tu norėjai pasakyti, kur dingo Huckas Finas, se-sute, — atsakė teta Apolionija. — Nebereikalo auginau tokį išdykėlį, kaip Tamas, kad jo nepažinčiau. Nagi, Huckai Finnai, išlįsk iš po lovos!

Ką bedarysi, išlindau, bet neperpuikiausiu išro-džiau. Teta Salomė buvo labjausiai nustėbusi ypata, kokios man kada nors teko matyti, išskyrus gal dėdę Silą, kurs visą dieną vaikščiojo, kaip apkvaitės ir tą vakarą užsiplėnė sau didę garbę pas parapijonus, nes pasakė tokį pamokslą, kad seniausieji klausytojai nesu-proto nei žodžio.

Teta Apolionija papasakojo tetai Salomei, kas aš per vienas. Aš gi papasakojau, kaip man atsiėjo riestai, pribuvus pirmą kart pas Phelpsus, ir kada šeinininkė tą syk pavadino manę Tamu Sawyeriu, tai aš, nabagėlis, ir prisimičiau tą vardą. Teta Salomė dovanėjo man viską ir vėl liepė vadit savę po senovei.

Tomuko teta patvirtino tą žinią, kad Džimas buvo paliuosuotas nuo vergijos. Dabar tik supratau, delko toks gerai išauklėtas Tamas Sawyeris norėjo paliuosuoti Džimą. Mat, Džimas ir-beto jau buvo liuosas.

Po valandėlį teta Apolionija atsiliepė:

— Gerai man už tai, kad paleidau jį vieną be prie-žiūros. Dabar turėjau baladoties kelis šimtus mylių, kad Dažiūrėt, kas čia darosi, nes j mano laiškus nieko neatsakė.

— Ugi aš negavau nuo tavęs jokio laiško, tarė nu-stebusi teta Salomė.

— Keista! Aš du sykiu rašiau užklaudama, ką reiškia tavo pranešimas, kad ir Sidas pas jus atvažiavo.

— Aš negavau jokių laiškų, sesute.

Teta Apolionija žiauriai pažiūrėjo j Tomuką.

— Tamai!

— O tu begėdi vaikel! — atiduok šen tuos laiškus!

— O tu begėdi vaikel! — atiduok šen tuos laiškus!

Toliau bus.

Pranešimai.

"DRAUGO" AGENTAMS.

Visų "Draugo" agentų ir pa-vienių numerių pardavinėtojų prašome prisijusti atkaitas kas mėnuo. Tie, kurie gyvena ne Chi-cagos mieste, neparduotus nume-rius teikisius sugrąžinti vieną kar-tą j tris mėnesius.

"Draugo" Adm.

Pranešame Chicago Draugi-joms ir šiaip lietuvių visuomenei, kad S. L. A. II-ras apskritis ren-gia didelį išvažiavimą 6 d. rug-sėjo (Sept.) 1914 m. Leafy darže, Bathania, Ill., kur bus traukiami lietuviai judamiesiems paveik-slams, kurie bus visur rodomi. Tą darbą atliks mūsų tautietis p. A. T. Račinskas iš New Yorko. Geistina būtų, kad toje dienoje kitos draugijos nerengtų piknikų ir duotų progos visiems toje iš-kilmėje dalyvauti.

S. L. A. II apskrificio valdyba.

Narys M. A. Šarka

Redakcijos Atsakymai.

Pabartui. Klaidos kurias tamsta ne-ri atitaityti nėra, taip jau svarbio, Paliekame neatitaisyti. Už rašnyčij-mą žinučių ačiū.

Gamtininko pagalbininkui. Gerai kad pas jusis tokie svečiai nesilau-ko. Žinutės vistiek šiuo kartu tal-pinti negalėsime.

A. Draugeliui. Tamstos pranešimas pavėlavo. Talpinti negalėjome.

Keistui. Straipsnelis "Atgėrskite Atydą" mums persilpnas, ir per siau-rai dalykas išaiškintas, nors pats kla-simas gana svarbus. Gal vėliau ir pa-sinaudosime.

M. P. Tamsta truputį pavėlavai. Apie tai buvo jau "Draugo" rašyta. Tamstai sekasi rašyti malonėk mums šį-tą iš savo apilinkės pranešti.

Valungėliui. Ačiū už žinutės. Būtų mums malonu dažniau tokių gauti.

Apgarsinimai.

DU GYDYMAI.

Mr. Thomas Konopka iš Mid-dletown, Conn., pasijuto labai blogame padėjime, kuomet joja pati ir duktė, abi, sirgo vienu ir tuom pačiu laiku. Jisai sako: "Mano pati ir mažą mergaitę, abi, kentė blogą skilvio trukdė-sį, kursai laikėsi prieš visokį gy-dymą. Galop aš daviau joms Tri-nerio Amerikoniško Kartaus Vy-no Elixiras ir didžiausiam manų džiaugsmui abi veikia atgavo sa-vo sveikatą. Aš maloniai pa-tariu šį kartą vyną visiems be-sikankinantiesiems pilvu, kaip tik-rą vaistą ir liekuos su tikra pa-garba, Thomas Konopka, 10 Un-ion st., Middletown, Conn." Tri-nerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras gauna tokių lai-kų nuolat ir iš visų pusių, nes jojo veikmė skilvio ir vidurių ligose yra pažymėtina, ypatingai kuomet užkietėjimas yra j ligą surištas. Aptiekose. Jos Triner, Manufacturer, 1333-1339 South Ashland ave., Chicago, Ill. Vi-durių skaudėjimuose jisai dažnai tiktai reikalingas, kad atvarius kraują prie kūno paviršiaus. Pa-bandykite, trindami kūną Trine-rio Linimentu.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

"LIETUVOS VYČIŲ" CENTRO

VALDYBOS ANTRASAI:

Pirm. N. A. Norkūnas, 166 Mel-rose st. Montello, Mass
Vice-pirm. A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st. Lowell, Mass.
Raštininkas S. Bugnavičius, Box 251, Lewiston, Me.
Iždininkas Ch. Urbonas, 261 W. Broadway st., S. Boston, Mass.
Kasos globėjai: St. Mačulis, 185 Chesnut st. Lawrence, Mass.
Agota Simanoniūtė, Lawrence Mass.
Dvasiškas vadovas kun. Jusaitis, Lawrence, Mass.

Antrašai Administracijos Draugy- stės, Šv. Kazimiero Kar. (ant Town of Lake).

Pirmininkas — V. Paukšis, 4304 So. Wood st.,
Vice-pirm. — A. Mikalauskis, 1660 W. 47th st.
Rašt. — L. Abaravičius, 4338 So. Hermitage ave.
Knygvedis — Jonas Cerniauskas, 4459 So. Wood st.,
Iždininkas — Kazimieras Vana-gas, 4351 So. Wood st.
Organo Užveidėtojas — J. J. Palekas, 1802 W. 46th st.,

"Motynėlės" vaidybos nariai.
Pirmininkas — Kun. V. Varna-
giris.

231 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.
Raštininkas — Kun. M. A. Pan-
kauskas.
443 Park ave., Bridgeport Conn.
Kasininkas — Kun. A. Kodis,
225 High st., Brooklyn, N. Y.
Kasos Globėjai: Martynas Ka-
dzewskis, 2118 W. 20th st., Chi-
cago, Ill., M. Milukas, 3666 Rich-
mond st., Philadelphia, Pa.
Knygius — Kun. S. J. Struckus,
P. O. Wauwatie, Pa.

**TAUTIEČIAI! PLATINKI-
TE TAUTOS FONDO ŽENKLE-
LIUS IR ATVIRLAISKIUS!!**

**Draugija lietuvių Vėliavos
Amerikoje.**

Rengia pirmą didelį Pikniką,
nedėlioje 24 d. gegužės (May),
1914 m. Leafy Grove darže. Prasidės
9 val. rytą ir trauksis iki
11 val. vakaro. Tiekietas porai
25 c. Moterims dykai.

Nuosirdžiai kviečiame brolius
ir seseris kuokaitingiausiai į
mūsų pikniką atsilankyti, nes
tai bus pirmas didelis piknikas,
kuriame kiekvienas bus geriausi-
siai patenkintas.

Visus kviečia

Komitetas.

**DIDELIS LIETUVISKAS
PIKNIKAS.**

Town of Lake Lietuvių Šv.
Kryžiaus parapija laikys pikni-
ką, Leafy Grove Park, Willow
Springs Ill., pamedėlyje 7 dieną
rugšpio (September), 1914, Dar-
bininkų dienoje (Labor Day).
Deltoti maloniai prašo lietuviškų
parapijų ir visų draugysčių tą
dieną nedaryti piknikų, bet kvie-
čia visus į savo virš minėtą
pikniką, kur bus leista ant iš-
laimėjimo du geri liotai, o pel-
nas nuo pikniko ir liotų bus pa-
vestas naudai naujai statomos
bažnyčios. Nepamirškite viršmi-
nėtos vietos ir dienos, ir kad
visiems atsilankiusiems bus su-
teikta pavėsis po dideliais lapa-
tais medžiais. Kas turės išlaimė-
jimo tikietus, tas galės ineiti į
daržą dykai.

Užprašo kleb. A. Skrypkos
ir Komitetas.

PAIEŠKOJIMAI.

Aš, Tapilė Labutienė, ieškau savo
vyro Petro Labučio, paeina iš Su-
valky red., Marijampolės apskr.,
Iglaukos parapijos, Pavošakės kai-
mo; 28 metų amžiaus, vidutinio
ūgio, plaukai tamsiai geltoni truputį
garbeniuoti, melynios akys, smailia
nos, ant veido keli randai. Jan 7-ti
metai Amerikoje. Gyveno New Yorke,
pas savo dėdę Petrą Gruzda — 510
Canal st., o dabar nežinau kur jis
yra.

Ar jis pats, ar kas kitas apie jį ži-
mantis, malonėkite pranešti, o bū-
siu labai dėkinga.

Mrs. Tapilė Labutienė,
22 3rd st., Waterbury, Conn.
19-22

Ieškau vargonininko vietos, Esu lietu-
vis, blaivus, 23 m. amžiaus, Galėčiau
pildyti vargonininko ir zakristijono pa-
reigas prie lietuvių bažnyčios. Turu
palidėjimus nuo klebonų, gerą prak-
tiką vesti chorą. Antras mėnuo kaip
iš Lietuvos. Reikala gerb. klebonų
prašau kreiptis į "Draugo" redak-
ciją.

Su pagarbą E. Šlapelis,
19-23

Paieškau Petro Šukio, jis gyvena
kur nors Clevelande, O. Jeigu kas nors
apie jį žino teikies duot žinių šiuo
antraštu:

Kazimiera Veronavičienė,
1651 W. 45th st., Chicago, Ill.

Ieškau savo brolio Klemenso Bal-
trušaičio ir Povilo Zavecką. Abu pa-
eina iš Kanno gub. Kuršėnų val., Ran-
dinų par. Repetų sod. Jie patys ar
kas kitas meldžiū pranešti šiuo an-
traštu:

A. Baltrušaitis,
P. O. Box 190, Lewiston, Me.

Paieškau vargonininko vietos.
Suprantu savo amatą gerai galiu ves-
ti chorą esu mokėjęs pas Naują
akunę turu palidėjimą.

Gerbiamųjų klebonų esant reikaliui,
atsilaukti meldžiu šiuo antraštu:

A. L.
1976 Canalport ave., Chicago, Ill.
19-20

Aš Jonas Tomosus ieškau Pauli-
no Jušeko iš Vilniaus gub., Žaslių
valsiaus. Aukštąs, juodais plaukais,
senai gyvena Amerikoje. Jis pats
ar kas kitas atsilaukite šiuo antraštu:
Jonas Tomosus,
107 Stewart st., Old Forge, Pa.

Reikalingas

tekstinis zeceris, atsilaukite pas
Universal Printing Co.
Linden St., SCRANTON, PA.

TEATRAS IR BALIUS!

Parangtas Dr. stas P. ir M. Ro-
žančavos, vaidina vieno akto ko-
mediją "Žilė galva — Velnias vuo-
dego" nedėlioje, gegužės (May) 31
d. 1914. Šv. Jurgio parap. svet. kam-
pas Auburn ir 32 pl. Teatras prasidės
7:30 val. vak. Tiekietas 25 ir
augščiau.

Atsilaukykite ir pamatykite kaip
sparčiai jauna Dr. ja drabužiai.
Visus kviečia vakarų rengėjos.
19-22

GRAZUS TEATRAS.

Lietuvių Jaunimo Rėtelis.
Vaidins labai gražų veiklą, var-
da "Du Broliū", keturių veiksmų
dramą, nedėlioje, gegužės 24-tą d. 1914
m. Šv. Jurgio parapijos svet., prie
32-ro place ir Auburn ave., vaidinimas
prasidės lygiai 7:30 val. vakare.

Veiklas "Du Broliū" yra paim-
tas iš "Du Broliū" yra paim-
ta pamatysite kokį skirtumą gali
padaryti tarpe dvejų brolių, išaugintų
po vienu stogu, išauktų vienu
tėvu. Išvaizdus į Ameriką, vienas
brolis pauola į blogą draugystę, prade-
da gerti, ir joje aukštai išsivajota
ateitis baisiai užbaigia, antras gi
brolis išsirenka sau siaurą takelį, vi-
somis pastangomis nuolatai kariauja
su tamsumu ir degtine, užsitikrina sau
aukštesnio laipsnio. Čia turėsite pro-
gos išgirsti sudarkytą Lietuvišką
kalbą, kurią Lietuviai greitai iš-
moka atvažiuavę į Ameriką. Užti-
kriname joguei, jau visiems gerai ži-
nomi artistai Lietuvių Jaunimo Re-
telo scenos mylėtojai, pridės visas
pastangas, kad padaryti šitą vakarą
dailiu, žymiu ir pamokančiu. Dar tu-
reme priminti, jogei Lietuvių Jaunimo
Rėtelis, prirengia visas naujas scene-
rijas, kurios labai pagrįstas vaidi-
nimą (lošimą), darys scena reališka
ir įspūdinga.

Kviečiame atsilankyti kuokait-
lingiausiai.

Lietuvių Jaunimo Rėtelis.

19-21

NEW CITY MUZIKOS MOKYKL.

Didžiausia muzikos mokykla ant
Town of Lake. Muzikos inrankiai dy-
kai. Moka dainuoti, ant smuiko ir pia-
no, taip pat Ragtime piano.

4603 So. Ashland ave.

DIDELIS STRAIKAS!

Kur tik išgirsti tai bedarbė tai
strikas, o kas valdo žemę tam nėra
bedarbės nė vargo miesto fabrikose,
o ant žemės užaugina didžiausią tur-
tą, sveikam ore. Dabar yra laikas pirkti
farmą Michigan Valstijoje. Rašdami
indėkite už 2c. krasos ženkleli.

AGENTS Mikolas Valencius,
Peacock, Mich.

**First National
BANK,**

of
PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1904

Kapitalas \$100,000
Perviršis (uždirbtas) .. \$300,000
Padėjimų \$1,650,000
Moka 3 nuosimėjus už padėtus
pinigus.

Henry Lees — Prezidentas,
A. K. De Witt — Kasininkas
18-19

EIK PAS

S. Kulinsky pirkti naujausios ma-
dos drabužius ir vyrų papuošalus.
Mes duodame geriausią tavorą už
žemiausią mokesnį. "Mes sten-
giame patenkinti" ir tuo išau-
klėjome savo krautuvę.

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Vyrų ir jaunikaičių naujausios
mados drabužiai. Gerai pa-
sistoti už \$12.00, \$15.00, 18.00 ir
\$20.00. Už tuos pačius drabužius
kitose krautuvėse reikalauja
\$5.00 daugiau. Mes siūvame dra-
panas ant užsakymo. Geri vyrų
čėverykai, skrybėlės ir papuoša-
lai Dykai \$1.00 jei pirksi už \$10.00 ar
daugiau ir jei atneši šį apskelbimą.

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

Sienvakarių kampas 46to gatvės

Neužmirškite numerio

4537 So. Ashland Ave.

"ATEITIS"

Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmo-
nijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas pri-
valo rūpintis jaunimo apšvietimu.

"ATEITIS" yra bėparatyviskas jaunimo laikraštis ir bėparatyviš-
kai tarpaus kultūriškiems jaunimo reikalams.

"ATEITIS" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

"ATEITIS" tilpa kodžiausiai žinių apie mūsų jaunimo ju-
dėjimą ir veikimą. Taipgi tilpa daugybė ir kitokių žinių ir žinė-
lių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"ATEITIS" išleidžia nuo Naujų Metų kooperatiška bendrovė.

"ATEITIS" inkorporuota ant \$25,000.00 pagal Massachusetts val-
stijos tiesų reikalavimą.

"ATEITIS" yra 8 puslapių didumo ir prekioja tikiai \$1.50 me-
tams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrūbėžines viešpa-
tijas \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.

"ATEITIS" galima užsisakyti šiuo adresu:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažūrėjimui dykai).

"VILTIS"

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ KULTŪROS

DIENRAŠTIS

Eina kas dien, išskyrus pirmadienius ir didžiasias šventes.

"Vilties" dienraštis užsisakyti galima jos Administracijoje Vilniuje.
1) Lietuvių kultūros, visuomenės, ekonomijos ir politikos reikalai; 2)
žinios iš Lietuvos: Draugijų gyvenimas, Mokslo ir mokyklos, Būv-
ybės dalykai, Santykiai su lenkais, Lenkybės vaisiai, Išvairybė, Santykiai
su žydais, Iš ūkio gyvenimo, Paskaitos, Parapijų, Valsėių reikalai,
Sodžius ir sodiečiai, Darbai ir darbininkai, Teatras, Ivalius atskijimai
ir t. t.; 3) Vilniaus, Kauno, Rygos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės
ir kitų Lietuvos miestų kronikos; 4) Iš Prūsų Lietuvos; 5) Lietuviai
kitur; 6) Lietuviai svetur — Amerikoje, Anglijoje ir t. t.; 7) Svetim-
taučiai apie Lietuvą ir lietuvius; 8) Bažnyčios žinios iš Lietuvos ir
užsienio; 9) Telegramos iš viso pasaulio; 10) Valstybės Dūma; Val-
stybės Taryba 11) Politikos diena Rusijoje ir užsieniose; 12) Ru-
sijos ir užsienio kronikos; 13) Užsienio gyvenimas; 14) Iš katalikų
gyvenimo; 15) Dailė ir mokslas; 16) Pasaulis ir žinija; 17) Ivalios
žinios iš visur; 18) Spauda ir gyvenimas šiapus ir užsieniose; 19)
Laikraštėjų apžvalga; 20) Lietuvių raštų bibliografija ir kritika.
Užsienio literatūros bibliografija, birža, valstybinės loterijos, javų
kainos ir t. t. Beto, feljetonose ir feljetonuose dedamos vaizdeliai,
apysakos, dramos komedijos ir t. t., geriausių mūsų rašytojų parašytos
"Vilties" dienraštis duoda KAS MENUO nemokamai.

Mokslo ir Literatūros priedą

mažiausia 32 skilčių knygos formato; iš to per metus susidarys rimto,
indomaus turinio knyga in 4o.

Beto, kurie užsisako visiems 1914 m. "Vilties" dienraštį tie gaus

dykai "Vilties" kalendorių-almanacha 1915 m.

"Vilties" dienraštio kaina pati pigioji, nes —
Rusijoje metams 6 rub., pusei 3 rub., 1 mėn. 55 kap.
Užsieniose metams 11 rub., pusei 6 rub., 1 mėn. 1 rub.

"Vilties" dienraštis SIUNCIAMAS DYKAI išties savaite kiekvienam,
kuris praneša redakcijai savo adresą.

"Vilties" dienraštis užsisakyti galima jos Administracijoje Vilniuje.
Prieglaudos g-lė (Bogodolnyj parculok) No. 4, b. 2 ir knygyuose nuo
kiekvieno mėnesio 1 dienos.

Atsakomasis "Vilties" dienraščio Redaktorius — Leidejas,

Pr DOVYDAITIS

Depositors State & Savings Bank

Po Jungtinių Valstijų priežiūra

Kapitalas ir perviršis \$375,000.00

4633-4637 So. Ashland Ave.

Yra tai vienatinis didžiausias Lenkiškai-Lietuviškas Bankas apilinkėje Stock vardu
kuriam yra saugiausia vieta dėl padidėjimo savo pinigų ant kasyklų ar į taupinio skyrių,
kur Bankas moka 3 procentą ant metų kaina Ima Liepos ir sausio mėnesių.

Lenkiškai-Lietuv. Bankas skolina pinigus pirkti namų ir lotų ant lengvų išlygų.
Pigiausiai galite įvoti lota arba namą per tarpininkystę Zaleckio ir Himes Lenkiškai-
Lietuviškas Bankas. Nėra kito pavietavo Banko, kuris būtų drudesnis, geresnis ir sa-
gesnis kaip mūsų Lenkiškai-Lietuviškas Bankas.

Šipkortės ir siuntimas pinigų. Parsamdome bankines skrynelas.

Jonas F. Smulski Boleslovas Zalecki Jos. J. Šlikas

vedėjas direktorius prezidentas bankos real estate vedėjas

"SUKURYS"

Vienatinis juokų laikraštis Mažoje Lietuvoje.

"SUKURYS" eina vieną kartą per mėnesį.

"SUKURYS" gabena kiekviename numeryje dailiai atliktus
vaizdus iš lietuvių gyvenimo Mažoje Lietuvoje.

"SUKURIS" leidžia tam tikra bendrovė vardu "Setynas".

"SUKURIO" kaina Amerikoje metams 1 dol., vienas Nr 10c.

kap.

"SUKURIO" adresas toks:

Tilžė (Tilsit), Wasserstr. 7-8.

J. VANAGAITIS.

**The La Salle Street
Trust and Savings Bank**

LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitalas \$1,000,000.00 Perviršis \$250,000.00

**SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PADETUVE
DEL POSTAL SAVINGS FONDU**

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSU, užtikrintu pirmu morgi-
čiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki
6 nuosimėjimų.

TAUPINIMUI \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama
3 nuosimėjimai.

UŽKVIČIAME biznierių deti pas mus pinigus ant "che-
king account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-pres., CHARLES G.
FOX 124, THOS. McDONALD 124. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje

29tas SEIMAS

Birželio 2, 3 ir 4 dieną 1914 m.

WATERBURY, CONN.

Selmas prasidės Utarninko rytą 9-tą valandą iškilmingomis Šv. Mišiomis
ŠVENTO JUOZAPO BAŽNYČIOJE

Posėdžiai bus laikama senojo Šv. Juozapo svetainėje 21 John gatvė.

1. Birželio 1 d. bus prakalbos apie Susivienijimą Lietuvių Rymo - Katalikų
Amerikoje, kalbės prez. V. LAPINSKAS, Centro Sekr. J. S. VASILIAUSKAS
ir kiti žymūs nariai S. L. R.-K. A. Organizacijos.

Pertraukose sudainuos jaunų mergaičių choras tautiškas daineles
SVETAINĖJE 49 CONGRESS AVE. Įžanga - 15c kiekvienam.

PALANGOS SENIUNO TALKININKAI.

2. Birželio 2 d. bus lošta Istoriskas vaizdelis

Operete "PALANGOS MERGELE"

Po vadovyste p. J. V. KOVO

Svetainėje 48 Green Gt. Pradžia 8:30 v. v.

Įžanga sulyg skyrių 75, 50 ir 25c.

3. Birželio 3 d. bus didelis dainų koncertas, dainuos Šv. Juozapo Lietuvių
parapijos Bažnytinis choras po vadovyste p. J. V. Kovo. taip pat dainuos
pp. Vargonininkų choras, Svetainėje 49 Congress Ave.

Pradžia 8-tą valandą vakare. Įžanga 25c. kožnam.

4. Birželio 4. bus didelis Balius, kurį rengia S. L. R.-K. A. 4ta kuopa
Svetainėje 48 Green gatvė. Įžanga 15c. kožnam.

Širdingai kviečia S. L. R.-K. A. Susivienijusių kuopų komitetas.

Atpiginti Vyrų Drabužiai

Naujos mados siutai, kur buvo parduodami po \$35.00, \$45 ir
\$50.00 dabar parduoda už \$10.00 iki \$20.00. Antrankiai siutai;
kurie buvo daryti už \$50.00 ir \$50.00 dabar parduoda po \$5.00 ir
augščiau.

Didelis pasirinkimas kelnų buvusių po \$4, \$5 ir \$6 — dabar
po \$2.50.

Specijališkos kainos ant skrynių ir valizų.

Reikalaujant laiškais, greitai išpildome.

S. GORDON, 1415 S. HalsteSt, Chicago, Ill.

New City Savings Bank

Dr. Ign. STANKUS

Gydo įvairiausias ligas. Daro operacijas. Turi savo locną ligonbutį.

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

BONA MORS
SODALITY

ST. JAMES CATHEDRAL
MONTREAL, CAN.

R. H. Morgan

Išdirbėjas Kelpurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpu ir kitokių tam pašių dalykų.

Reikalauk Katalogo.

**3 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A**

28 metų senas laikraštis

VIENYBĖ LIETUVINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso Lietuvos. O prenumerata kučiauja metams tik \$2.00; pusei metų \$1.00. Užrubežiuose; metams \$3.00; pusei metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Yards 1741

J. F. EUDEIKIS

GRABORIUS

Parsamdo karietas ir automobiliu dël pagrabų, vestuvių ir krikštynų.

4605-07 Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.